

stran 8

VODIŠKOVEMU FRANCU JE OSTALA LE ŽLICA

stran 13

MEDICINSKE ETIKE SE NE DA NAMAZATI NA KRUH

Temeljna banka Gorenjske

10 ljubljanska banka

GORENJSKI IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Tokrat mi, kdo bo naslednji

Dogodek je presenetljiv, čeprav smo ga lahko zadnji mesec slutili ob prebiranju nekaterih jugoslovanskih časnikov, slutnja pa je postajala realnost ob zadnji seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Predsedstvo Jugoslavije je obsodilo predlog dopolnil k slovenski ustavi s povsem politično in ne ustavno pravno, strokovno obrazložitvijo, da predlog dopolni o trajni pravici naroda Slovenije o samoodločbi s pravico odcepitve in združitve, o pravici Slovenije, da sama razpolaga z naravnim bogastvom in dobrinami, da je skupščina edina pristojna o morebitnem uvajanju izrednega stanja (zvezna ustava o takih razmerah sploh ne govori, ampak pozna samo neposredno vojno in vojno nevarnost), skratka, da državljanji Slovenije suvereno in enakopravno odločajo o sebi in skušajo oblikovati jugoslovansko federacijo v demokratično in civilizacijsko skupnost, in da taka dopolnila rušijo državo. Državno vodstvo Slovenije, katerega predstavniki so skušali državno predsedstvo prepričati, da v tem ni niti kančka resnice in nevarnosti za Jugoslavijo, pa očitno niso uspeli, saj je bil enakega mnenja le predsednik državnega predsedstva dr. Janez Drnovšek, ostali pa ne, je stališče državnega vodstva prepustilo slovenski ustavnim komisijam, ta pa ga bo skupaj s predlogom ustavnih dopolnil predložilo delegatom slovenske skupščine na seji 27. septembra.

Veliko neobičajnega je v ukoru domnevno neposlušni Sloveniji. Slovenska ustavna dopolnila so prva, o katerih sploh razpravlja predsedstvo in sklep, da bo državno vodstvo analiziralo tudi dopolnila drugih republiških ustav, ni nikakršno opravičilo. Graja Sloveniji ima izključno politično ost in je po vsebini pritisk, nima pa nikakršne ustavnopravne in znanstvene osnove, saj o ustavnosti lahko razpravlja le ustavno sodišče, vendar šele, ko je ustava sprejeta. Očitno je tudi to, da najvišji državni organi klekajo pred grožnjami velike republike in njenih predstavnikov (dr. Trifunović v zveznem partijskem vodstvu, dr. Jović pa v državnem vodstvu), ostali deli države pa molčijo, vendar se utegne ta molk krepko maščevati. Danes smo na tapeti Slovenci, kdo bo naslednji! Lažno skrbništvo za enotnost države dosega že zastrašujoče razsežnosti, sprenevedanja je preveč in to nas utegne zapeljati daleč, daleč nazaj.

Mi smo zoper korake nazaj in na tem se spleča vztrajati, predvsem tokrat, ko gre za našo ustavo, ki jo po moji sodbi dopolnjujemo dovolj široko, pluralistično, razumno in napredno obnem, z večinsko podporo, vsaj po rezultatih javnomnenjskih raziskav, Slovencev. Korak nazaj in popuščanje pred pritiski bi bil prehud udarec temu zaupanju.

J. Košnjek

Visoko, 15. septembra - Tržiški tozd Preskrba Sozda Mercator, ki letos praznuje 40-letnico, je v petek na Visokem v kranjski občini odprl novo samopostrežno trgovino z bifejem. Marlesov montažni objekt je bil zgrajen in opremljen (z urejeno okolico) v rekordnem času in sicer v treh mesecih, veliko pa so k temu pripomogli v krajevni skupnosti, ki so poskrbeli za vse postopke v zvezi z lokacijo. Trgovina, ki so jo odprli ob prazniku krajevnih skupnosti, je bila dolgoletna želja krajanov, uspeh pa je to tudi za Mercatorjev tozd Preskrba, ki je letos že prenovil tudi trgovino na Brezjah pri Trziču in eno v Trziču. Tako ima zdaj tozd Preskrba Trzič 37 trgovin, 4 bifeje, 3 mesnice, eno blagovnico in 9 samopostrežnih trgovin. Vseh zaposlenih v tozdu pa je 170. Petkova otvoritev trgovine, ki so se je udeležili med drugim tudi predstavniki obeh občin, je bila tokrat prav gotovo najlepše darilo ob skupnem prazniku. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Ustanovitev gorenjskega radijskega programa trenutno ne pride v poštev

V Kranju spomladi radio

Kranj, 15. septembra - Predsedstvo občinske konference SZDL Kranj sodi, da ustanovitev regijskega radijskega programa trenutno ne pride v poštev, saj v Kranju moči in denar trenutno namenja ustanovitvi lokalne radijske postaje Kranj. Končno, po dvajsetih letih dogovarjanja, lahko rečemo malce pikro, zato bi bilo po tako težavni poti zdaj res nespametno moči hkrati trošiti še za gorenjski radijski program, ki utegne aktualen postati kasneje.

Dogajanje v zvezi z ustanovitvijo lokalne radijske postaje je dober primer, kako se na Gorenjskem težko dogovorimo za karkoli. Za Kranjčane namreč pobuda o regijskem radijskem programu prihaja vsaj dve leti in pol prepozno, kakor je na seji dejal Jože Jenšterle. V Kranju so namreč tik pred ustanovitvijo lokalne radijske postaje, ki naj bi se oglasila spomladi, občinska konferenca SZDL Kranj jo bo v kratkem ustanovila, ji brezplačno odstopila celotno nakupljeno opre-

mo, namenila za začetek delovanja 300 milijonov dinarjev in za delovanje v prvem letu 1,5 milijarde dinarjev. Le kadrovske rešitve morajo še doreči, bolje rečeno, najti direktorja, ki bo do konca marca prihodnje leto postoril vse, da se bo radio Kranj oglasilo.

Zato je razumljivo, da je predsedstvo občinske konference Kranj v tem trenutku odklonilo ustanovitev regijskega radijskega programa, čeprav so bili prav v Kranju pred dvema letoma in pol pripravljene pod-

preti pobudo Jeseničanov, v Skofji Loki in v Trziču, kjer že imajo lokalni radijski postaji, pa so bili že tedaj proti. Jeseniški radio se bo seveda zdaj znašel v težavah, saj je novi studio zgolj za lokalne potrebe prevelik, toda čas jim seveda ni šel na roko. Še lani ni bilo prepovedno, letos pa je, saj so tudi Kranjčani odstopili od neuspene dogovaranja, zaradi katerega so "izgubili" oddajnik na Krvavcu in se odločili za svojo radijsko postajo.

V tej slabi lastnosti Gorenjcem pa je vsaj v tem primeru tudi kaneček dobrega. Medtem je namreč tudi v Sloveniji zamislila zamisel o radijski regionalizaciji, saj je življenje ni potrdilo in ponovno je prodrlo spoznanje, da je lokalna informacija dobra, če je poslušalcu blizu. S tem pa seveda nikakor nečemo reči, da gorenjski radijski program nima prihodnosti, ima jo, vendar le kot izmenjava (borza) informacij, ki jo bodo s pomočjo sodobne tehnike lahko osnovali vse lokalne radijske postaje na Gorenjskem, ne da bi bil s tem ogrožen njihov obstoj.

M. Volčjak

Jubilej loškega nogometa

Škofja Loka, 18. septembra - V Škofji Loki praznujejo 60 letnico organiziranega igranja nogometa. Jutri, v sredo, 20. septembra, bo ob 14. uri slovesna seja v dvorani občinske skupščine, ob 16. uri pa bo v Puštalu zanimiva nogometna tekma med domačin LTH in prvotligašem Olimpijo iz Ljubljane.

J.K.

Najboljši jugoslovanski padalci zadovoljni - Bogdan Jug, Darko Svetina, Brane Mirt, Dušan Intihar in Roman Pogačar, leški padalci in člani državne reprezentance, so upravičeno nasmejani po končanem tekmovanju v Lescah. V izredni konkurenci so bili ekipno drugi, Svetina pa je bil četrti med posamezniki. Več o padalskem tekmovanju v Lescah na športni strani. J. K., slika F. Perdan

Protiinflacijski program je zdaj v skupščini

Ukrepi bodo neizprosni

Kranj, 18. septembra - Iz Beograda poročajo, da bodo ukrepi protiinflacijskega programa, ki ga je zvezna vlada že poslala v zvezno skupščino, neizprosni, vendar zamrznitev ne bo. Do 29. septembra, ko ga bodo sprejemala zvezna skupščina, lahko pričakujemo živahne seje skupščinskih odborov, saj po stari jugoslovanski navadi lahko pričakujemo preračunavanja, kdo bo več izgubil in kdo več dobil.

Zvezna vlada je že zdaj poslala, naj takšnih preračunavanj ne bo, saj pri neizprosni ukrepih po načelu "vse ali nič" pač vsi nekaj izgubijo, toda veliko vprašanje je, ali bo njena prošnja uslišana. V Sloveniji se seveda najbolj bojimo različnih zamrznitev, saj imamo z njimi grenke izkušnje, kakor obljublajo, jih ne bo.

Denarna politika bo veliko bolj omejitvena, saj notranji dolg znaša že 13,5 milijarde

dinarjev in federacija se je že odločila za javni dolg, do konca leta pa bodo morali povsod ugotoviti izgube ter določiti roke in realne virov za njihovo pokritje, sicer bodo morale v stečaj. Plače ne bodo zamrznjene, odločilne pa naj bi bile kolektivne pogodbe med podjetji, sindikat in - verjetno - gospodarskimi zbornicami. Finančna disciplina bo zaostrena s prednostjo dolgov predplačami.

Zvezna vlada vztraja, da socialni programi niso njena stvar, temveč občin in republik in pokrajin. Podpirala pa bo nove programe, ki bodo zaposlili nove in tehnološke presežke delavcev, hkrati pa izboljšali gospodarsko sestavo. Posebej so omenjeni načrti na področju drobnega gospodarstva, kmetijstva in turizma. Prednost bo še naprej imelo povečevanje izvoza, še naprej pa bo sproščala uvoz.

Ukrepi naj bi v sorazmerno kratkem času ustavili inflacijo, ki se približuje 900 odstotkom, nato pa naj bi jo začeli zniževati.

K vsemu temu bi lahko pristavili le: vse lepo in prav, če bo res tako.

M. V.

Bohinjska Bistrica, 16. septembra - Na tradicionalnem, že dvajsetem srečanju so se zbrali gorenjski turistični delavci. S sodelovanjem Gorenjske turistične zveze je srečanje pripravila Občinska turistična zveza Radovljica, ki je za prizorišče srečanja izbrala Bohinj. Udeleženci srečanja, med katerimi je bilo manj mladih kot zadnja leta, so si ogledali Bohinjsko Bistrico, ter s posebnim zanimanjem prvo mladinsko turistično poslovalnico pri nas, ki jo je odprl turistični podmladek na osnovni šoli v Bohinjski Bistrici. Slavnostni del srečanja je bil v hotelu Kompas v Bohinju, kjer so razglasili najlepše urejene kraje na Gorenjskem in podelili priznanja, najvišjega (priznanje Turistične zveze Jugoslavije) je prejel dolgoletni bohinjski turistični delavec Cene Resman. (Več na zadnji strani)

M.V.
Foto: D. D.GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

KRATKE Z GORENJSKE

Slavnostna seja in priznanja na Kokrici - Med številnimi prireditvami ob koncu prejšnjega in minulega tedna je bila v petek zvečer v počastitev praznika krajevne skupnosti Kokrica v kranjski občini tudi slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti. Predsednik skupščine Mladen Mihalinac je v svečanem govoru poudaril, da so v zadnjem obdobju v krajevni skupnosti zabeležili dva pomembna uspeha na področju telefonije in informatike. Zgradili so namreč kabelski informativni sistem, na katerega je zdaj v vseh naseljih že priključenih več kot 600 gospodinjstev, število telefonskih priključkov pa se je z akcijo v krajevni skupnosti povečalo za 300 in jih je zdaj skupaj okrog 750. Samo ti dve pridobitvi sta to krajevno skupnost uvrstili med najboljše "opremljene" v državi. V prihodnje pa jih na Kokrici oziroma v krajevni skupnosti čaka še urejanje javne razsvetljave, razširitev pokopališča in obnova doma. Na seji so za uspehe v minulem letu podelili tudi priznanje folklorni skupini in Sašu Zupanu, ki folklorno skupino vodi. - A. Ž.

Dan prosvetnih delavcev radovljiške občine

Žagarjeve plakete sedmim izbrancem

Radovljica, 18. septembra - V petek so imeli radovljiški vzgojitelji in učitelji svoj dan. Na večerni slovesnosti v Grajskem dvoru so med drugim podelili tradicionalne Žagarjeve plakete za leto 1989 petim izbranim posameznikom ter dvema tovarnama.

Plakete so prejeli: Katarina Knaflič, učiteljica razrednega pouka v Osnovni šoli prof. dr. Josipa Plemlja Bled, Janko Pjafar, predmetni učitelj zemljepisa in zgodovine v Osnovni šoli F. S. Finžgarja v Lescah, Nataša Dmitrovič, specialna pedagoginja v Zavodu Matevža Langusa Kamna gorica, Marjeta Preželj, vzgojiteljica in vodja dislociranega oddelka VVO v Bohinjski Bistrici in Niko Rupel, profesor slovenskega jezika v Srednji šoli gostinske, turistične in ekonomske usmeritve Bled. Za tesno povezavo s šolami sta prejeli plaketo tudi tovarna Verig Lesce in Iskra Mehanizmi Lipnica.

H. J.

V sadovnjaku Resje pri Podvinu

Začetek obiranja in prodaje

Podvin, 16. septembra - V sadovnjaku Resje pri Podvinu bodo v četrtek, 21. septembra, začeli obirati in prodajati sadje. Kot je povedal vodja sadovnjaka Tine Benedičič, je pridelek zaradi ugodnega vremena v zadnjih tednih zorenja boljši, kot so pričakovali. Za kilogram prvovrstnega sadja bo treba odšteti od 10.000 do 14.500 dinarjev (odvisno od sorte), za drugorazredno pa od 7.000 do 10.000 dinarjev.

C. Z.

Kmečki praznik pod Storžičem

Prireditev za različne okuse

Bašelj, 17. septembra - Da neka prireditev uspe, mora biti izpolnjenih več pogojev. Turistično društvo Bela-Bašelj, predvsem pa prizadevni Bašljani, ki so minuli konec tedna pripravili v dolini Belice v Bašlju že tradicionalni Kmečki praznik pod Storžičem, so izpolnili vse. Kar zadeva vreme, je bilo v nedeljo kar pogosto slišati, da imajo Bašljani srečo in da predsedniku društva ni zaman ime Srečko. Kot se je pokazalo, je bila prireditev tudi dovolj vabljiva, saj se je ob brunarici v dolini Belice, kjer je bil letošnji kmečki praznik, zbralo veliko število ljudi. Nekateri so uživali že ob tem, da so zrlj v mogočni Storžič, dihali svež zrak in poslušali žuborenje Belice, ki v svojem zgornjem toku še zasluži ime, kakršno ima. Drugi so prisluhni oktetu s Trstenika, harmonikarju Radu, gostu in povezovalcu programa Kondiju Pižornu, ki je nastopal tudi v vlogi "domačega Janeza" in "Jaka Probstifta", si ogledali nastop folklorne skupine s Kokrice... Tretji so prišli na kmečki praznik zaradi "obujanja" starih kmečkih del in navad, predvsem pa zato, da so videli, kako so včasih podirali dreve in spravljali seno s planin nad Bašljem. Nekateri so uživali v zabavnih igricah (žaganje klafter, kegljanje za 100 kilogramov težkega prasiča itd.), ob plesu in glasbi, za katero je odlično skrbel ansambel Nagelj, ob ogledovanju tropa haflingerjev, ki so se paskli v bližnjem bregu, ob okusno pečeni ovčetini in srnjakovem golažu...

Bašljani, ki so se tudi tokrat izkazali kot spretni organizatorji, bodo čisti izkupiček prireditve (podprla sta jo pokrovitelj Šiviljstvo Klakočar s Srednje Bele in GKZ-TZO Sloga Kranj) namenili za nadaljnji razvoj turizma v Bašlju. Denar, ki so ga zaslužili na prejšnjih prireditvah, bogato pa so ga oplenitili še s prostovoljnimi delom, so porabili predvsem za ureditve smučišča in brunarice.

C. Z.

Registracija traktorjev

Podnart - Pri domu AMD v Podnartu bo v četrtek, 21. septembra, od 7.30 do 16.30 redna letna registracija traktorjev za lastnike iz Lipniške doline ter krajevne in krajevnih skupnosti Ljubno in Brezje. Tehnične preglede bodo opravljali strokovnjaki Alpetourovega tozda Avtoservis z Bleda. (cr)

Praznik v Podljubelju

Letos TV pretvorniki, ob letu telefoni

Podljubelj, 18. septembra - S svečano otvoritvijo RTV pretvornikov v soboto popoldne na Kršiču in potem družabnim srečanjem krajanov v domu družbenopolitičnih organizacij, kjer so hkrati podelili pokale in medalje za najboljše na tekmovanju v streljanju z zračno puško in v odbojki, so v krajevni skupnosti Podljubelj sklenili letošnje praznovanje krajevnega praznika. Športna tekmovanja v streljanju in odbojki so bila že prejšnjo soboto in nedeljo, v torek pa so imeli gasilci tudi sektorsko gasilsko vajo. Na sobotnem srečanju pa so ob igranju ansambla Blekato za veselo razpoloženje pripravili tudi kegljanje za srno in streljanje z zračno puško.

Na tekmovanju z zračno puško so bili pri moških najboljši Tine Nemeč, Milan Karba in Franc Janc (mlajši); pri ženskah pa Marija Polajnar, Marija Ahačič in Mojca Polajnar. V odbojki pa so zmagali veterani Podljubelja (Kraševc, Homan, Meglič, Hladnik, Marn, Golmajer in Mučič) pred domačimi mladinci in gosti iz ŠD Ljubno. V sektorski gasilski vaji minuli torek pa so domači gasilci skupaj z gasilci Tokosa in BPT v 12 minutah "pripeljali" vodo pol kilometra daleč in morali pri tem "premagati" 150 metrov višinske razlike...

Sobotna uradna predaja RTV pretvornikov je za krajevne v krajevni skupnosti Podljubelj pomenila svejevrstno delovno simboliko in uresničitev več kot desetletne želje, da bi tudi v tej dolini lahko spremljali televizijski program. Še lani ta čas je v dolini oziroma v krajevni skupnosti le slabih deset odstotkov vseh gospodinjstev lahko gledalo zelo slabo sliko prvega ljubljanskega TV programa. Zdaj pa skoraj vsi v krajevni skupnosti lahko spremljajo tri TV programe in sicer prvega in drugega ljubljanskega ter prvega zagrebškega.

"Za izgradnjo verige treh pretvornikov smo se sporazumeli oktobra lani, ko je bilo odločeno, da so za uresničitev tega programa trije investitorji in sicer RTV Ljubljana, krajevna skupnost in SO Tržič," je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Hladnik.

"Mila zima in izredna zavzetost vseh krajanov v zahtevnih delovnih akcijah sta pripomogli, da smo potem že sredi leta letos pretvornike poskusno vključili in na televizorje dobili sliko treh programov. Ko smo pred praznikom razmišljali o podelitvi priznanj za delo in uspehe v minulem obdobju, smo ugotovili, da brez volje in zavzetosti vseh, danes v krajevni skupnosti ne bi imeli tega, kar imamo. Zato tokrat velja zahvala in čestitka vsem, še posebno pa skupščini občine in tudi Kompas, ki je pomagal pri naši akciji."

"Krompirjev praznik" v Gradu pri Cerkljah

Nagrade za trikrat Naj...

Grad pri Cerkljah, 17. septembra - Zares nismo pričakovali, da bo ideja Cirila Zupina iz Okrepčevalnice na vasi v Gradu 14 pri Cerkljah imela tolikšen odziv. V nedeljo smo ocenjevali gorenjski krompir 28 pridelovalcev iz različnih krajev v kranjski občini.

Osemindvajset pridelovalcev je poskrbelo za precej bogato krompirjevo razstavo....

Pridelovalci krompirja iz vasi pod Krvavcem pa tudi iz Zabnice, Bitenja in še nekaterih krajev v kranjski občini so v nedeljo poskrbeli za zares lepo razstavo najrazličnejših primerkov gorenjskega krompirja; tako po teži, obliki oziroma uporabnosti in tudi po zanimivih idejah. Ideja Cirila Zupina je prav gotovo uspela in morda bo pripomogla, da se bo našel tudi primerki za knjigo rekordov. Sicer pa je pobudo podpral tudi predsednik (strokovne komisije dr. agronomije Miloš Kus iz KŽK Kranj, v kateri smo bili tudi Vladimir Jerman, urednik revije Moj mali svet, novinarka Kmečkega glasa Nada Podlogar in avtor tega zapisa.

Razstava najrazličnejših vrst krompirja, ki so jo popelstre tudi debele repe, buče, nena-

vadno velik hren in gobice, je bila nared za komisijo in kasneje popoldne za številne obiskovalce ob 14. uri v posebni sobi Okrepčevalnice na vasi. V komisiji nismo imeli ravno lahkega dela, da smo podelili devet nagrad in sicer tri za najtežji krompir s pravilno obliko, tri za najtežjega in hkrati nenavadno oblikovanega in tri za najbolj zanimivo idejo pridelovalca. Slednje tri nagrade je podelil Gorenjski glas in sicer polletno brezplačno naročnino Gorenjskega glasa, knjigo Črtomira Zorca Po Prešernovih stopinjah in spominski svinčnik kot tretjo. Šest nagrad (dvakrat po tri) pa je podelilo uredništvo revije Moj mali svet.

V skupini najtežjih in pravilno oblikovanih krompirjev je osvojil prvo mesto Stane Plevel

iz Cerklj (1,30 kg), drugi je bil Joža Repnik iz Vogelj (1,10 kg), tretji pa Jože Sluga iz Grada (0,89 kg). V skupini najtežjih in hkrati nenavadno oblikovanih primerkov je bil prvi pridelovalec Bohinc iz Zaloga, drugi Matej Stare iz Luž in tretji Ivan Jerič s Stefanje gore. Za najbolj izvorno idejo je bil proglašen prispevek Staneta Bobnarja iz Cerklj in sicer za Ozimnico za upokojece, drugi je bil Ivan Kuralt iz Cerklj za Krompirjeve jaslice, tretji pa Tone Ribnikar iz Velesovega za Krompirjevo srce. Žal med slednjimi tremi nagradenci ni bilo jo razglasiti nikogar na prireditvi, zato smo zanje nagrade pustili pri Cirilu Zupinu v Gradu pri Cerkljah.

Ozimnica za upokojece - prva nagrada Gorenjskega glasa za Staneta Bobnarja

Prvo nagrado za najtežji krompir pravilne oblike pa je dobil Stane Plevel...

Prijetno in veselo je bilo še celo popoldne pri Cirilu v Gradu. Na harmoniko sta igrala Franc Frantar iz Grada in 7-letna Saša Ropret, Damjan Stern pa na kitaro. Stane Plevel, ki je dobil prvo nagrado za najtežji krompir pa je povedal: "Avtoprevoznik sem in čeprav nimam nič svoje zemlje, že šest let pridelujem krompir. Za letošnji pridelek sem dobil sem pri KŽK Kranj. Rad delam in dobesedno z ljubeznijo pridelujem krompir. Žal pa (menda) nimam svoje zemlje kljub dvakratni prošnji še vedno nimam statusa kmeta. "Oblast" pravi, da mi ne pripada, čeprav sem član zadruge..." Pa Stane ne misli odnehati. Še naprej bo prideloval krompir; pa tudi podobna prireditev bo najbrž spet pri Cirilu Zupinu čez leto dni...

Sklad za slovensko kulturo

DRUGAČEN VETER V KULTURNIH JADRIH

Od februarja letos imamo pri nas sklad za slovensko kulturo, ustanovilo ga je predsedstvo skupščine Kulturne skupnosti Slovenije. Namen sklada pač ni, da bi ga imeli še za eno dodatno vrečo, v kateri naj se zbira denar za kulturo, nikakor ne. Pač pa je njegova naloga pripravljati takšne kulturne programe, s katerimi lahko slovenska kultura postane tudi izvozno zanimiva. Kaj pomeni ta ekonomski besednjak v skladu za slovensko kulturo, razlaga tajnik Kulturne skupnosti Slovenije Marjan Gabrijelčič.

Izvozno zanimivi kulturni programi, management v kulturi - sliši se kot pogovor v Gospodarski zbornici. Kaj to pomeni?

»V zgodovini, pa tudi danes velja enako, da v razviti svet ali če rečemo v Evropo 92, lahko vstopamo praktično le skozi kulturna vrata. Na vseh ostalih področjih smo prav gotovo v podrejenem položaju - od industrije do turizma. V kulturi pa smo dovolj originalni, zanimivi, prodorni in strokovni. Vso zgodovino nas je kultura nekako ohranjala, povezovala z razvitim svetom. Zato je dovolj žalostno, da smo bili v Sloveniji vsi, tudi politika, pre malo pozorni do kulture, ki je pravzaprav poceni, pomeni pa veliko.

Sedanji družbeni razvoj pa nas sili v drugačna razmišljanja, v drugačen odnos do vsega, tudi kulture. Prav je, da smo na spremembe pripravljene.

Izdvojiti se, pokazati se svetu, identificirati se s pomočjo kulture - to je nekaj povsem razumljivega za velike in tudi za majhne narode. Kaj lahko Slovenci dosežemo s tem?

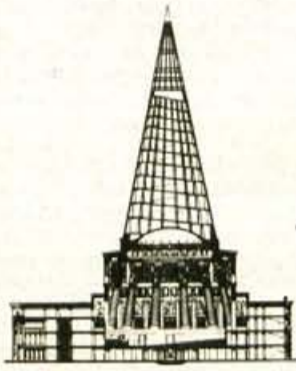
»Prav gotovo nas v svetu ne poznajo tako dobro, kot si radi predstavljamo. Veliko bolj smo zaverovani sami vase kot imamo razlogov za to. Pogosto se pojavljamo pod imenom Jugoslavija, kar je seveda razumljivo. Prav gotovo ne gre za to, da bi s slovensko kulturo prehiteli prodor jugoslovanske kulture v svet. Gre le za to, da moramo tistim vsebinam, ki so v bistvu neprecenljive vrednosti in svetovno zanimive, odpreti vrata v svet na primeren način. S tem odpiramo vrata tudi jugoslovanski ne le slovenski kulturi. Poudarek pa je seveda na slovenski.«

Novoustanovljeni sklad torej ne bo skrbel le za promocijo slovenske kulture v svetu.

»Sploh ne, nacionalno pomembne kulturne vsebine je treba predstaviti in z njimi vstopiti v svet na drugačen način. Za delovno skupino v okviru sklada sem pripravil metodologijo celovite obdelave posameznega nacionalno pomembnega projekta. Na primeru Plečnik je nazorno pokazano, kako naj bi se tega lotili. Seveda je seznam pomembnih projektov obsežen, saj v slovenski kulturi izstopa na primer slovenska dramatika s trenutno najboljšim ansamblom Slovenskim mladinskim gledališčem, potem je tu slovensko gotsko stensko slikarstvo, panjske končnice kot edinstven primer v evropski in svetovni kulturi in še in še.«

Plečnikova razstava je ponesla sloves slovenske arhitekture po svetu, toda prinesla ni kakšnih posebnih rezultatov. Zakaj?

»To je bil primer, kako se z nacionalno pomembno vsebino ne sme delati v sodobnih pogojih trženja. Iz naše kulture moramo potegniti nekaj več, ker je več tudi vredna, ne samo v materialnem pomenu, tudi moralnem. To so stvari, ki nas postavljajo v ta svet. Plečnika in njegovo arhitekturo bi morali uveljavljati drugače. Metodologija, ki jo predlagamo v sprejem sklada za slovensko kulturo, temelji na koordiniranem delu ogromnega števila tako institucij kot posameznikov. Če ostanem na primeru Plečnik - veliko dela za ta projekt sodi že v naravo dejavnosti nekaterih institucij, na primer Arhitekturnega muzeja. Le za drugačen pristop gre, kar pa seveda ne pomeni, da bi bilo treba v projekt že v osnovi vlagati veliko denarja.

Plečnikov načrt za Skupščino SR Slovenije

Drugo je seveda neposredni management - vizualna sredstva, filmi, katalogi, itd. Vse to so stvari, ki jih v kulturi doslej še nismo dovolj razvijali niti dovolj poznali. Izkušnje nastajajo recimo s kitajsko razstavo in zdaj z obletnico slovenske fotografije.

In kje je tu izvozna dimenzija?

»Ne gre dobesedno za izvoz, pač pa za kulturne vsebine, ki so same po sebi lahko tudi izvozne, le da jih ne znamo izvoziti, ne vemo kam ne kako. Če ostanem na primeru Plečnika, ki se je ukvarjal tudi s projektiranjem stolov. Pripravili bi gradivo o teh njegovih projektih, lahko bi izšla monografija o zgodovini izdelave stolov, s tradicijo obogatena ponudba, uporaba Plečnikovega imena, vse to bi vzbudilo zanimanje na zahtevnem trgu. Korist bi se povrnila tudi v sklad. Vsekakor je treba svetu ponuditi tudi kaj takega na višji ravni, ne le programe za nižje ali srednje sloje.«

Kako pa bo urejeno financiranje sklada?

»Vsak projekt bi se v skladu sam financiral. Začetek bi seveda omogočila Kulturna skupnost. Vendar pa je treba računati s tem, da bi se projekt osamosvojil, prinašal nekaj denarja, ki bi ga uporabili za pripravo in start naslednjega projekta. Sklad bi postal le nekakšen usmerjevalec zadev, stvari naj bi finančno teklo same.«

Ste načrtovalci te novosti razmišljali kaj o tem, da bi

Kranj - Konec minulega tedna je Obrtniški moški pevski zbor Kranj gostil svoje pevske kolege iz Artegne (Retenje) v Furlaniji - mešani pevski zbor Panarie (Mentrga) pod vodstvom zborovodje Tonija Colusa. Furlanski zbor je z nastopom v gradu Kieselstein vrnil obisk kranjskim pevcem, ki so pri njih gostovali v preteklem letu.

Pevski nastop obeh zborov je razveselil s svojim petjem žal maloštevilno občinstvo, ki pa je v lepem večeru hvaležno nagradilo s ploskanjem vsak pevski nastop. Furlanski pevci so razen v Kranju gostovali tudi na Bledu. Sicer pa so nastopali že v Avstriji, Švici, Franciji, Belgiji, Grčiji, Španiji in še kje.

utegnili pri vsem tem biti tudi kaj utopičnega?

»Ne. Posamezne stvari, ki jih prinaša predstavljena metodologija, se v slovenski kulturi že dogajajo, žal še ločeno druga od druge. Če bi jih povezali, združili, organizirali, bi dobili sistem, ki bi omogočal lastno reprodukcijo brez posebnih družbenih sredstev, celo dobiček.«

Kdaj naj bi dobili prvega od načrtovanih programov?

Svetilka po Plečnikovi zamisli

»Težava je v tem, ker še nimamo ljudi, ki bi znali določeni projekt po predlagani metodologiji izpeljati. Enostavno nimamo tako šolanih managerjev, v kulturi pa sploh ne. Načrti, o katerih je govor, pomenijo v bistvu managerski poseg v slovensko kulturo, toda v pozitivnem pomenu besede. V tujini imajo nekajmesečne tečaje take vrste, morda ne bo tako velik problem najti enega ali dva, ki bi ju to zanimalo. Gre pa seveda za ljudi s širokim razgledom po slovenski kulturi in z veseljem do takšnega organizacijskega dela. Lokacija? Verjetno v Cankarjevem domu, kjer o tem že največ razmišljajo. To je v našem sistemu nekaj novega, toda razvoj je pokazal, da v tem je prihodnost. Zahtevnost je sicer velika, končno gre pri teh projektih za interdisciplinarno in interinstitucionalno povezavo - od gospodarstva, kulture, politike itd. - in ne vidim razlogov, da tega v Kulturni skupnosti ne bi mogli izpeljati. Gre res za pionirski korak tudi v jugoslovanskem okviru, toda lahko, da bodo tudi drugod od sedanjih enodimenzionalnih povezav kulture z gospodarstvom prešli sčasoma k mnogostranskemu, celovitemu pristupu v kulturo.«

Lea Mencinger

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je še nekaj dni odprta razstava slik akad. slikarja Daniela Demšarja, v petek, 22. septembra, pa odpirajo razstavo slik in grafik Izidorja Jalovca.

V Mestni hiši je na ogled razstava Gorenjski kraji in ljudje v fotografiji IV. - obdobje po drugi svetovni vojni.

V galeriji Kavka razstavlja slike Matevž Škofca.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik s slikarske kolonije Vrata 89. V Kosovi graščini razstavlja Daniel Demšar.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij na temo Kraške diagonale, razstavlja Jaro Mišičević, član foto kino kluba Tržič.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja odpirajo jutri, v sredo, ob 19. uri razstavo slik Tuga Sušnika.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši so na ogled dela nastala na tradicionalnem Ex tempore.

DOMŽALE - Jutri, v sredo, ob 19. uri v Likovnem razstavišču odpirajo razstavo risb in akvarelov Bogdana Potnika.

Kranj, septembra - Do 29. septembra bo v Galeriji GABI na Vodopivčevi ulici v Kranju (na Mohorjevem klancu) še odprta razstava akvarelov znanega kranjskega slikarja Ljuba Ravnikarja. Razstavo so pripravili v okviru praznovanja krajevnih skupnosti Kranj - Center, kjer je ta znani slovenski krajinar živel od povojnih let pa vse do svoje smrti 1973. leta. Tokrat so ljubiteljem Ravnikarjevih akvarelov predstavljeni motivi z otoka Stenjaka. - Foto: D. Dolenc

RAZSTAVA EX TEMPORE SELCA 89

Škofja Loka - Včeraj zvečer so v galeriji ZKO - Knjižnica v prostorih Knjižnice Ivana Tavčarja odprli razstavo slikarskih del nastalih na likovni prireditvi Ex tempore Selca 89.

Razstava, na kateri sodelujejo slikarji iz škofjeloške občine, se občinstvu predstavlja že tretjič. Dela, nastala na likovnem srečanju junija letos, so bila na ogled že v Iskri Železniki ter v Domu Svobode v Zireh. Slike je za razstavo izbral Andrej Pavlovec. Na razstavi sodelujejo s svojimi deli: Lojze Tarfila, Franc Rant, Stefan Bertonec, Mimi Kajzar, Vinko Podobnik, Edi Sever, Mirko Polajnar, Matevž Jensterle in Stane Zgaga.

PLESNI STUDIO VABI

Kranj - V tem tednu se vsi, ki se zanimajo za ples, lahko vpišejo v tečaje, ki jih za novo sezono pripravlja Plesni studio pod vodstvom pedagoškega vodje Nataše Bregant - Možina pri Zvezi kulturnih organizacij Kranj. Vsi tečajji bodo v gradu Kieselstein, na Tomšičevi 44, kjer tudi vpisujejo vsak dan od 14. ure, ob sredah pa tudi do 16. ure. Prijave sprejemajo osebno ali po telefonu na številko 21 - 135. Plesni tečajji za cicibane, pionirje in mladino se bodo začeli v ponedeljek, 2. oktobra, po naslednjem razporedu.

Ponedeljek - od 16.30 do 18. ure skupina mlajših pionirjev (od 8 - 10 let) od 18.30 do 20. ure skupina Nova in mlajše mladinke od 20. do 21. ure klasični balet pod vodstvom Janeza Mejača

Torek - od 13.30 do 15. ure starejši pionirji (od 11 do 13 let)

od 15. do 16.30 ure skupina Nova
- od 14.30 do 16. ure mlajši pionirji
od 16.30 do 17.15 cicibani I. skupina
od 17. do 18.15 ure cicibani II. skupina
od 18.30 do 20. ure mlajše mladinke pod vodstvom Klavdije Debelak

Četrtek - od 10.30 do 12. ure pionirji dopold. skupina od 18.30 do 20. ure klasični balet - Janez Mejač

Petek - od 13.30 do 15. ure starejši pionirji od 15. do 16.30 ure skupina Nova

ureja LEA MENCINGER

Naše razmišljanje

STRAH PRED NOVIM, ALI KAJ DRUGEGA

Nenavadno dolgo se v Sloveniji ustanovljajo medobčinski strokovni svetovalni centri, ki jih Zveza kulturnih organizacij Slovenije priporoča kot primerno obliko enotnega izobraževanja, organiziranja skupnih kvalitetnih prireditev in še marsičesa drugega na področju kulturnega ljubiteljstva.

Vrsta posvetovanj je že mimo, toda kaže, da niti zadnje, ki je bilo konec minulega tedna v Kranju, še ne bo popolnoma zbrisalo dvomov, pomislekov ali pa morda celo strahu pred to novo obliko organiziranosti. Doslej ni pomagal niti vzorčni kranjski model, ki ga je Matevž Oman osebno predstavljal po slovenskih občinskih ZKO, marsikdo pa si je delo kranjskih organizatorjev ljubiteljske kulture ogledal kar na licu mesta. Res je v Kranju svetovalni center nastal brez posebnih porodnih krčev, ki zdaj mučijo ostale slovenske organizacije. Ugledna skupina strokovnjakov z več področij kulturne dejavnosti je brez posebnih težav lahko takoj sprejela model organiziranosti, še posebej zato, ker so Kranjčani pravzaprav že nekaj časa tako tudi delali: na Goro Kranjski ne poznajo občinskih meja, kadar gre za strokovno izobraževanje mentorjev, za skupne prireditve in podobno.

Počasnost in nezainteresiranost drugod po Sloveniji, razen v mariborski in koprski regiji, kjer so svetovalni centri tik pred ustanovitvijo, pa je tudi po svoje razumljiva. Nekateri občinski ZKO se borijo celo z obstojem, da ne govorimo o slabi ali celo nikakršni strokovni kadrovski zasedbi v nekaterih organizacijah ljubiteljske kulture.

Nekje povezujejo novo organiziranost s finančnimi problemi, strahom že zaposlenih delavcev pred spremembami, itd. Takšno razmišljanje je še najbolj podobno namišljenemu strahu, da zdaj, ko ukinjamo sise za kulturo, pa kulture tudi več ne bo.

L. M.

V Šentjurju je petkrat pustošilo neurje

Vodiškove Francu je ostala le žlica

Šentjur pri Celju, septembra - Ko smo minuli teden obiskali Gorenjski najbližjo po poletnih neurjih prizadeto občino Šentjur, smo imeli še tri tedne po naravni nesreči priložnost videti, kako globoke rane je zarezala tamkajšnjim ljudem, hišam, cestam... Da si bodo opomogli od udarcev muhave narave, ki je Šentjurcem letos kar petkrat pokazala svoj bes, bodo potrebna leta. Sto hektarjev polj letos ne bo več obrodilo, po cestah, ki jih je razorala razbesnela voda, bodo še dolgo brneli gradbeni stroji, občinski vodovod, ki je bil pred katastrofo v gradnji, Šentjurcev še lep čas ne bo oskrboval z vodo, pač pa bodo kot doslej odvisni od šmarskega in celjskega, v delovnih organizacijah bodo številke o škodi še dolgo bremenile poslovne knjige, ljudje, ki jim je voda spodkopala hišne temelje, pa vsakič strahoma čakajo, ko se nad Brezami zbirajo nevihtni oblaki.

Julija in avgusta so Šentjurci kar petkrat doživeli vodno ujmo, najhujše je bilo 19. avgusta. Nad Brezami, hribom med šentjursko in laško občino, izpod katerega se na eno stran vije dolina hudourniškega potoka Kozarica, na drugo pa dolina Lahomščice, so se zbrali grozeči oblaki. V nekaj minutah se je na dolini izlilo pravcar to nebeško jezero, narasla voda pa je pustošila vzdolž struge. Kozarica, sicer pohleven potok, je utemeljila ljudski rek, da tiha voda bregove dere. Območje Vodruža, Osredka, Jakoba, Šibenika, Podgorja, Kranjč, ob potoku Voglajna in Pesnica pa vasi Hruševac, Vrbno, Šentjur in Lokarje, je bilo v nekaj trenutkih poplavljen, hudourniški valovi so segli tudi poltretji meter visoko.

Francu Vodišku je voda odtrgala hišni vogal in odnesla vse premoženje.

Tiha voda bregove dere

Za Šentjur je bilo to že četrto neurje v poldrugem mesecu, peto jih je doletelo konec avgusta. Narasla voda je v hipu odplavila trud, ki so ga domačini vložili v odpravo posledic prejšnjega neurja. Kmetom, ki pretežno živijo v dolini Kozarice, je odnašala pridelek, odplavila zemljo, na njive pa naplavila gramoz, dračje in nesnago iz višje ležečih predelov. Ravno lani so na tem območju izvedli melioracije, ki naj bi dale nadpovprečni hektarski donos krmne koruze. Žal se je narava kruto maščevala za poseg: ob vseh vodotokih je prizadejala škodo na 460 hektarjih, pol tega samo na kmetijskih površinah, na 150 hektarjih pa je uničeno prav vse.

Vendar kmetje niso le nemočno vili rok in zlivali žolča na ujmo, pač pa po navodilih domačega Kmetijskega kombinata takoj začeli odpravljati škodo. Vsa strojna mehanizacija, vsi tamkajšnji ljudje iz zasebnega in družbenega sektorja, mladina, vojaki, skratka vsak dan vsaj 200 ljudi, so najprej očistili zemljo naplavin.

Tudi ceste, ki jim razbesnela Kozarica ni prizanesla, saj je cesto k Ravnam v dolžini 450 metrov kar odtrgala, so bile takoj po neurju na vrsti za obnovo. Ducat hiš je bilo namreč odrezanih od sveta, zato ljudem ni bilo škoda delovne nedelje. Na novo je bilo treba postaviti porušene mostove, tudi električne žice so bile potrgane.

Sto ton žita odplavalo po vodi

Voda je pridrla do Šentjurja in v obrtno-komunalni coni oškodovala tudi nekaj delovnih organizacij. Najhujše je bilo

v Kmetijskem kombinatu, tozdr Trgovska dejavnost, kjer je voda vdrla v dva mlina in silos. Po vodi je odplavalo sto ton žita, mlina pa še nekaj časa ne bosta zmožna mleti. Tudi 8 zasebnikov (majhnim proizvodnim enotam dajejo na tem nerazvitem območju velik poudarek) je utrpelo veliko škode, prizaneslo pa ni niti komunalcem niti domačemu gradbenemu podjetju Ingrad. Povedali so nam tudi, da je bilo v vseh petih neurjih hudo oškodovano največje šentjursko podjetje Alpos s 740 zaposlenimi. To se je odločilo za svojevrstno solidarno potezo in 23. septembra organiziralo solidarnostni dan. Enodneveni zaslužek so, čeprav sami močno prizadeti v neurjih, namenili še hujše oškodovanim v domači občini.

Velika škoda je bila denimo na vodovodu Kozarica v izgradnji. Gradili so ga, ker so bili doslej odvisni od vodnih virov sosednjih občin, Šmarje pri Jelšah in Celje. Resda so po neurju takoj začeli popravljati škodo, vendar nekaj časa še ne bodo mogli piti domače vode.

Ljudje trepetajo pred novim neurjem

Škoda na družbenih objektih je neprecenljiva, so nam v pogovoru povedali predstavniki občinske skupščine Šentjur, predsednik Vlado Gorjup, sekretarka Slavica Gosar in načelnik občinskega štaba Civilne zaščite Silvo Šrimf, ki nas je tudi popeljal po terenu. Toda nekako jo bodo že odpravili. Pomembneje je namreč, kako bodo preživeli ljudje, ki jim je vodna ujma odnesla vse, kar so imeli. Zanje so v občini odprli posebna žiro računa, na katera se stekajo solidarnostna sredstva od vsepovsod. Rdeči križ in domači Center za socialno delo sta nemudoma stopila v akcijo, za njima pa tudi zavarovalnica in domače ter okoliške delovne organizacije, ki so po načelu, kdor hitro da, dvakrat da, ponudile denarno in materialno pomoč. Najhujše je, ker so družine, ki jih je prizadejalo neurje, že tako socialno ogrožene. Na poti po dolini ob zdaj že spet pohlevnem potoku Kozarica smo se najprej ustavili pri Leopoldu Mlakarju, ki mu je voda odnesla ves material, pripravljen za adaptacijo hiše.

Razbesnela Kozarica je odnesla pol Udočeve hiše.

Hišno klet je zalila voda, hlev je bil do strehe v vodi, iz njega je odplavilo telico... Kot nam je zatrnil Silvo Šrimf, je Mlakarjeva hiša ena tistih, kjer predvidevajo obnovo s solidar-

Marija Ramšak: Tule je bila prej njiva.

nostno pomočjo. V Šentjur je kmalu po nesreči prispel vagon lesa iz blejskega Gozdnega gospodarstva in del tega bodo namenili obnovi Mlakarjeve hiše. Kozarica je mlademu lastniku Udoču, ki je nedavno obnovil dom in se je kanil te dni v njej naseliti, odnesla pol hiše. Sreča v nesreči je bila, da v njej še ni živel, sicer bi se lahko končalo še bolj tragično. Človeku bodo omogočili nakup in obnovo druge hiše.

Menda se je najhujše od vseh godilo Vodiškovega s Soteskega. Voda je zrušila hišni vogal, skozenj pa je pred očmi nemočnega ostarelega zakonskega para odneslo vse od pohištva, oblačil, hrane do denarja in dokumentov. Franc Vodišek se je z ženo pred grozečo vodo zatekel v nadstropje stare hiše in strahoma čakal, kaj bo. Ko se je voda umaknila, mu je od vsega v hiši ostala samo žlica.

Neurje je razdrapalo cesto.

Ko smo ju obiskali, sta jokaje oživljala spomin na hudo uro. Še zdaj ju je strah novega neurja, živita pa tudi v bojazni, da jima do zime še ne bodo priskrbeli nove strehe nad glavo, kajti stara vlažna domačija, ki ji je voda načela temelje, ni več varen dom. Obljubili so jima, da jima bodo nekaj metrov stran postavili montažno hišo.

Prav na meji šentjurske občine s sosednjo laško živita Marija Ramšak in Franc Zapušek. Ko jima je leta 1974 potres omajal staro hišo, so jima zgradili bivalno barako z majhnim prizidkom. Letos pa so v njunem koncu besnela neurja in jima ogrozila dom. Tudi njuna baraka bo letos obnovljena, da bosta starčka v njej varnejša, kadar bo streljaj stran poplavljal hudournik. Njivo, ki jo imata ob njem, je ob neurju razoral do nerazpoznavnosti.

S podobno tesnobo kot ljudje, ki jim je odplavilo premoženje, se hude ure spominjajo tudi drugi prebivalci tega območja Slovenije. Voda jim je vdrla v kleti in tam pustila obi-

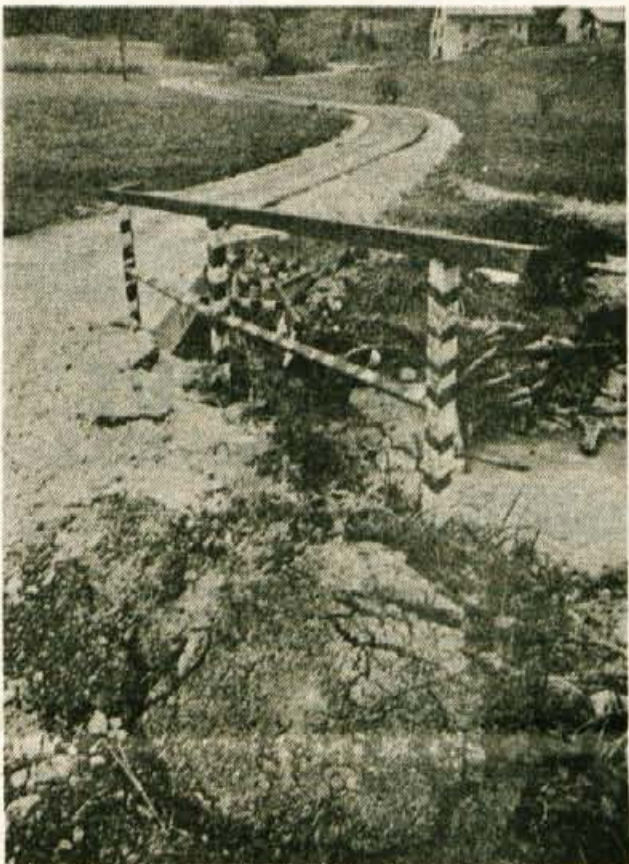
lo mulja, ki so ga odstranjevali več dni po nesreči. Šentjurcem se je letos res hudo godilo in še dolgo bodo zaradi tega prizadeti. Če jim je letošnje poletje omajalo zaupanje v naravo, pa jim je po nesreči prav gotovo okrepilo vero v ljudi, kajti v nesreči je nanje mislilo veliko ljudi. Najbolj so jim pomagali v sosednjih razvitejših občinah, solidarnostna pomoč pa prihaja tudi iz drugih slovenskih krajev.

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šinik

Solidarnostna sredstva za prizadete v neurjih zbira republiška organizacija Rdečega križa, ki je že večkrat objavila številko žiro računa, na katerem zbirajo prispevke. Naj jo ponovimo: 50101-678-51579 (za prizadete v neurjih)

Vlado Gorjup, predsednik skupščine občine Šentjur pri Celju: »Med štirimi najmanj razvitimi občinami v Sloveniji je naša prav na repu, zdaj pa nas je prizadelo še neurje. Škoda, ki jo je povzročilo, je že davno večja kot lani izračunani družbeni proizvod. Občina ima namreč 20 tisoč prebivalcev, od tega jih le 3.500 dela v občini, od tod nizek družbeni proizvod.«

Ob občini Šentjur je bilo v poletnih neurjih hujše prizadetih še 18 slovenskih občin. Najhujše je pustošilo v Slovenski Bistrici, Ptuj, Laškem, nekaterih mariborskih občinah, Sevnici, Murski Soboti, se pravi pretežno v tistih, ki jih pesti tudi nerazvitost.

Slavica Gosar, sekretarka občinske skupščine: »V soboto, 19. avgusta, smo popoldne ravno slavili občinski praznik, ko je nenadoma pridrla hudourniška vodovje. V četr ure je bila voda meter visoka. Kajpak smo praznovanje takoj prekinili in že za naslednji dan sklicali sejo izvršnega sveta, da smo se dogovorili o odpravljanju posledic.«

Silvo Šrimf, načelnik štaba CZ: »Prvi in drugi teden po neurju smo s skupinami vojakov mariborskega garnizona, domačih brigadirjev, ekipo velenjskih rudarjev in delavcev iz domačih podjetij, skušali odpraviti najhujše posledice neurja.«

Dve plati toplotne izolacije

Nespametno varčevanje

Tako imenovana "sendvič zidava" v tretji oziroma do četrte gradbene faze danes ni več nobena posebnost, vendar pa se graditelji zaradi "slabih" izkušenj graditeljev pred njimi zanjo največkrat ne ogrevajo radi. Razlog, kot pravi Franci Teran, direktor Stanovanjske zadruge Kranj, pa ni v slabih toplotnih rezultatih oziroma strokovnih ugotovitvah, ampak se "slabosti" pokažejo čez čas zaradi nepravilne oziroma nestrokovne izvedbe med gradnjo. Sicer pa je glede izolacije še vedno največkrat preveč neupravičeno varčevanje.

Graditelj, ki bo med gradnjo do tretje oziroma četrte gradbene faze tudi precej cenejša od še vedno veljavne in priljubljene klasične. Ob pravilni (strokovni) zidavi pa so toplotni prihranki kasneje tudi najbolj izkoriščeni. Največkrat pa prav zaradi nestrokovne izvedbe graditelji grešijo, ker popustijo preprosti razlagi, da je edino prav tako, izkaže pa se, da so za sendvič zidavo zelo nevarni tako imenovani toplotni mostovi. Z njimi, in kaj hitro ob premajhni natančnosti in površnosti lahko pride do njih, pa si boste v stanovanje pripeljali vlagi...

Sicer pa je ob nekaj dražji "klasični" gradnji do četrte gradbene faze še vedno zelo učinkovito in enakovredno fasadno plastično demit ali bavalit oblaganje. Pri montažni gradnji je že izvajalec poskrbel za pravilno (strokovno in preizkušeno) izolacijo. Vendar pa se nekateri potem odločajo tudi še za dodatno oblaganje s fasadno opeko. Prav pri tovrstni izolaciji pa se včasih kaj hitro pokaže potem tisto pretiravanje, da se poleti v takšnem stanovanju ne boste ravno prijetno počutili.

Pri izolaciji tal se še vedno največ uporabljajo preizkušeni stiropor ali lendapor ter znani terpol. Za še do nedavnega zelo

imenovana sendvič zidava, ki je v tretji oziroma do četrte gradbene faze tudi precej cenejša od še vedno veljavne in priljubljene klasične. Ob pravilni (strokovni) zidavi pa so toplotni prihranki kasneje tudi najbolj izkoriščeni. Največkrat pa prav zaradi nestrokovne izvedbe graditelji grešijo, ker popustijo preprosti razlagi, da je edino prav tako, izkaže pa se, da so za sendvič zidavo zelo nevarni tako imenovani toplotni mostovi. Z njimi, in kaj hitro ob premajhni natančnosti in površnosti lahko pride do njih, pa si boste v stanovanje pripeljali vlagi...

Sicer pa je ob nekaj dražji "klasični" gradnji do četrte gradbene faze še vedno zelo učinkovito in enakovredno fasadno plastično demit ali bavalit oblaganje. Pri montažni gradnji je že izvajalec poskrbel za pravilno (strokovno in preizkušeno) izolacijo. Vendar pa se nekateri potem odločajo tudi še za dodatno oblaganje s fasadno opeko. Prav pri tovrstni izolaciji pa se včasih kaj hitro pokaže potem tisto pretiravanje, da se poleti v takšnem stanovanju ne boste ravno prijetno počutili.

Pri izolaciji tal se še vedno največ uporabljajo preizkušeni stiropor ali lendapor ter znani terpol. Za še do nedavnega zelo

cenjeno in večkrat poudarjano kot najboljšo talno ogrevanje pa se zadnje čase vse bolj pogosto sliši, da ni najbolj zdravo za ožilje. Kar pa zadeva podstrešna stanovanja, velja še vedno kot daleč najboljši terpol z leseno stensko oblogo. Pri izolaciji cevi za centralno ogrevanje in sanitarno vodo številni pristajajo na plamaflex, pod prvo ploščo pa na aluminijasto pločevino, polnjeno z razsutim terpolom. Velja pa, posebno za solarno vodo, da je treba cevi izolirati, če je kolektor oddaljen več kot deset metrov; sicer so kasneje izgube prevelike. In glede solarnih sistemov še nekaj. V individualnih hišah se obnesejo edino enostavni sistemi za sanitarno vodo z recimo tremi kolektorji; vsi zapleteni sistemi so se doslej izkazali za neekonomične.

Ob nasvetu, da z izolacijo ne gre varčevati, pri čemer je treba imeti pri tem pravošnjo mero, pa še tale nasvet: Proizvajalci različnih materialov dajejo kupcem natančna navodila, kako takšne materiale uporabiti. Velja jih dosledno upoštevati (in ne nasedati različnim poenostavljanjem). Le tako se boste izognili kasnejšim težavam oziroma neprijetnostim.

A. Žalar

izolirka

i

industrija izolacijskih materialov, 61110 Ljubljana, ob železnici 18
telefon: 061/443-096, 442-402, teleks: 31585 yu izo, telefaks: 061/445-182

KOMBI - S

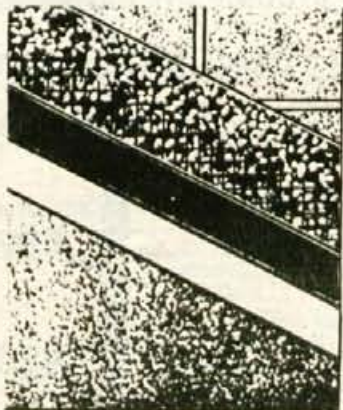
plošče za toplotno zaščito fasade

Troslojne KOMBI - S plošče so izdelane iz stiropora in cementopora. Izdelujejo se v debelini 35, 50 ali 75 mm. Prostorninska masa plošč je 156 kg/m³, toplotna prevodnost pa znaša 0,051 W/mK. KOMBI - S plošče se največ uporabljajo za oblaganje fasad, pri izdelavi podov ter pregradnih zidov v stanovanjskih in industrijskih objektih.

Sistem toplotne izolacije fasade s KOMBI - S ploščami smo poimenovali KOMBIFAS. Na očiščeno fasado se plošče poljubne debeline pritrjujejo z malto in naknadno še s 5 pocinkanimi žebli. Vertikalni stiki naj bodo izmčni. Fasado armiramo preko cele površine s pocinkano rabić mrežo. Na tako pripravljeno površino lahko nanašamo vse vrste težkih večslojnih ometov.

izdelujemo:
bitumensko strešno lepenko
PERGAMIN, IZOVAL
bitumenske varilne trakove - IZO-
TEKT
bitumensko skodlo - IZOKRIT
bitumensko lepilo - IZOSTIK
IBITOL, bitumenske mase
bitumenske tesnilne trakove
STIROPOR plošče
KOMBI - S plošče
FENOTERM - mineralno volno
protipožarna vrata

NUDIMO:
inženiring za vse vrste izolacijskih
sistemov in protipožarni inženiring

opečni zid
KOMBI S plošče
rabić mrežica
cementni omet
pocinkana malta
zlatim omet

Za dodatne informacije pokličite našo informativno službo - telefon (061) 443-096 int. 36 ali 59

Izolirke izdelke lahko kupite v vseh trgovinah z gradbenim materialom in v industrijski prodajalni v Ljubljani, Ob železnici 18.

BOGAT PROGRAM IZDELKOV ZA GRADITELJE

triglav

Tovarna montažnega pribora
in ročnega orodja
64290 Trzič, Cesta na Loko 2
Jugoslavija
tel. (064) 50-040

- orodje za obdelavo betona, kamna in kovin
  - jeklena sidra za pritrjevanje v beton, opeko in les
  - sidra za pritrjevanje izolacije na fasado ter siporex
- Na voljo v tehničnih trgovinah!**

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI -
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim
materialom - Kranj - Primskovo

- Cement, apno, malit, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najodobnejša strešna kritina iz prvih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendapor, novoterm, perlit, stiropor, terpol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokoinice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa in plošč)

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

nemogoče je mogoče

kovinotehna
blagovnica
FUŽINAR
Jesenice

Armature
UNITAS IN ARMAL
Bojlerji TIKI
Radiatori JUGOTERM
Kotli za centralno ogrevanje
FEROTHERM
POSEBNA UGODNOST za člane stanovanjskih zadrug

Ob nakupu z gotovino
30 %
popusta

Ob nakupu z gotovino
35 %
popusta

SERVISNO PODJETJE KRANJ p. o. Tavčarjeva 45

Nudi organizacijam, ki so se odločile za investiranje ter občanom izredno široko ponudbo storitev, ki pa se med seboj dopolnjujejo, zlasti pri večjih gradbenih in adaptacijskih delih.

Kvalitetno in v dogovorjenih rokih izvajamo:

- ključavničarska dela, od tega zlasti nadstrešnice, vrata po posebnih zahtevah, skladiščne regale, ograje, kovinske stopnice ipd.,
- slikopleskarska dela, polaganje oblog in finalnih tlakov v materialih po izbiri,
- mizarska dela, od tega zlasti stavbno pohištvo, lesene stene, lesene pode ter stenske in stropne obloge,
- kleparska ter krovna dela,
- zidarska dela ter polaganje keramičnih oblog,
- napeljavo vodovodne inštalacije in vzdrževanje,
- električno inštalacijska dela in vzdrževanje ter
- montiranje centralno ogrevalnih naprav, razvodnih inštalacij in ogrevalnih elementov ter vzdrževanje in predelave

GRADIMO, PREUREJAJMO IN VZDRŽUJMO Z ROKO V ROKI!

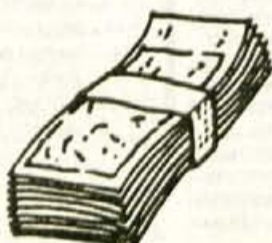
Oglasite se in pripravili vam bomo konkurenčno ponudbo!
Informacije po tel.: 21-282 ali 24-750.

KDAJ JE ŽIVLJENJE NA KREDIT DRAGO?

Takrat, ko človek ugotovi, da je lahko cena po treh mesecih kreditiranja višja od rasti inflacije!

Pri Meblu vam dajemo na izbiro:

– Plačajte celoten znesek takoj

in si zagotovite izhodiščno ceno izdelka.

– Odločite se za kreditiranje nakupa,

vendar bo končna cena obremenjena s pričakovano rastjo inflacije in drugih stroškov.

To sta edina, a povsem nova pogoja prodaje pri nas.

**MI NE DAJEMO POPUSTA PRI GOTOVINSKEM NAKUPU,
DAJEMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO IZHODIŠČNI CENI!**

MEBLO

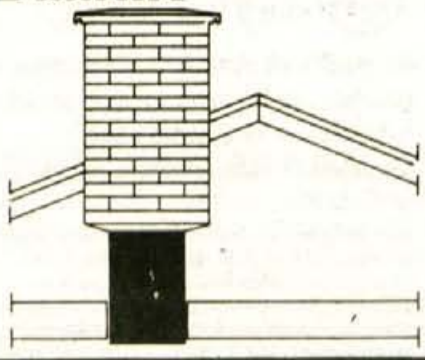
Nakup naših izdelkov z gotovino se splača!
(v salonih MEBLO in nekaterih trgovinah s pohištvo)

Saloni Mebla: Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Maribor, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Varaždin, Đakovo, Novi Sad, Subotica, Stara Pazova, Novi Beograd, Sarajevo, Titograd, Skopje

VAŠ DIMNIK TO-MO-DI DIMNIK

topli montažni dimnik
s kisloodporno
ognjestalno šamotno cevjo

INFORMACIJE IN PRODAJA:

MONTAŽNO INDUSTRIJSKO PODJETJE p.o.

LJUBLJANA, Opekarska 13, tel.: 061/212-011, 212-057, 218-347, telex 31420

Prodajalna Sukna se je preselila pod mesto

TON V TONU...

Kranj, septembra - Stari Kranj dobiva novo podobo. Nekdanjemu delavskemu domu tik ob Savi, čigar pročelje poživlja zanimiva Tuškova freska, se je čez cesto v svoji gveži belini pridružila še Zorčeva hiša, kjer so se desetletja in desetletja v gostilni z najboljšim golažem in vampi ustavljali furmani. Danes tu ni več gostilne, pa vendar hiša danes ni skoraj nič manj oblegana, le da tokrat bolj od "ženskega sveta". V stari Zorčevi hiši v dnu Mohorjevega klanca je namreč svoje nove prostore dobila prodajalna Sukna iz Zapuž.

No, vsi tisti, ki ste se zgoraj na Koroški cesti nasproti restavracije Park zaman ozirali po nekdanji zgradbi, kjer je poleg Turističnega društva Kranj gostovalo tudi Sukno in se do zadnjega upiralo ruševinam okrog in okrog, zdaj veste: Sukno ima svojo novo trgovino pod mestom, na Vodopivčevi 19. Večjo in lepšo kot prej, še bolj je založeno. Stare stranke so jo kar hitro našle in prodaja razen nekaj dni, ki so bili potrebni za selitev in najnujnejšo ureditev novih prostorov, sploh ni zastala. Tudi tistih nekaj dni bodo nadoknadili, kajti sezona je pred vrati in posebej ženske, ki si šivajo same ali imajo kje skrito svojo dobro šiviljo ali še bolj redkega krojača, ne morejo dolgo strpeti brez te Suknove prodajalne.

Saj so res lahko upravičeno nestrpne. Tako lepih blag, kot so se tokrat pokazala na Suknovih policah, že dolgo ni bilo videti. Ali pa so bila, a niso bila nikoli tako na očeh, kot zdaj, ko ima prodajalna dosti svetlobe, polic, širokih pulov, in se zdi, da se bale blaga kar same vrtijo v spretnih rokah prodajalk...

V prvem delu prodajalne se nam ponujajo lažja blaga, kot so žoržeti in volneni krepi, med njimi tudi nekaj potiskanih žoržetov, ki so ostali od izvoza v Kanado, lahke volnene česanke za dvodelne obleke, enobarvne in v kombinaciji z vzorcem. Enaka kvaliteta, enaka osnovna barva, ki se z vzorcem ujema v istem barvnem odtenku, ton v tonu. Blago, ki smo ga tako dolgo lahko občudovali le v revijah, v tujih trgovinah, je zdaj tu.

Enako je v oddelku težjega blaga za krila, zimske kostime, plašče. Tu najdemo najkvalitetnejšo volneno flanelo vseh barv. Znano je, da Sukno svojo flanelo izdeluje v vseh barvah, posebej pa daje poudarek modnim trendom. Tu so že letošnje modne jesenske barve, rjave, lila, modre, črna, ki so lahko neverjetno lepo skladne v kombinacijah. Vse pa je seveda čista volna. Že dolgo ni bilo, se zdi, toliko kvalitete na

kupu, kot prav to jesen. Silno zanimivo je tudi blago za jesenske in zimske kostime. Kombinacija kara ali pepita enake barve, pepita in kara, lila z oker, rumena s črno, olivno zelena z gorčično barvo, siva s kovinsko modro, siva z lila, siva z rdečo in črno... Preveč je barv in kombinacij, da bi jih lahko vse naštel. Sami morate priti in si ogledati vse to bogastvo blaga in barv. Seveda so tu tudi mohairi za plašče, lodni pa "zajčki" - blaga oplemenitena z zajčjo dlako, odeje, mehke in voljne, da bi se kar tam zavil vanje in jih nikoli več ne spustil iz rok... Na policah pa čakajo seveda še domače volne, ki kar kličejo po pletilkah in spretnih ženskih rokah, ki bodo nit spremenile v nepogrešljiv pulover za planinca, šolarja, v spet tako modni brezrokavnik... Res, priti je treba in videti. Posebno še, ker se tu vedno kaj dobi v "klasi", 20 do 50 odstotkov ceneje. In če en mesec kupimo blago, naslednji pa plačamo šiviljo, smo stroške nakupa razpotegnili na dva meseca, kar je veliko manj boleče. Saj vsi vemo, kakšne čase preživljamo, kajne.

**GRADITELJI!
VSE ZA VAŠ DOM**

**VODOVODNI MATERIAL:
FITINGI, POCINKANE CEVI, TES-
NILNI MATERIAL, MEŠALNE BA-
TERIJE
(KLASIČNE, KERAMIČNE IN ENO-
ROČNE**

**OGREVALNA TEHNIKA:
RADIATORJI, PEČI, CEVI, VENTI-
LI,
EXP. POSODE, TERMOMETRI,
ČRPALKE, GORILCI IN MATERIAL
ZA PRIKLJUČITEV PEČI NA KU-
RILNO OLJE**

**SANITARNA OPREMA
SANITARNA KERAMIKA
KERAMIČNE PLOŠČICE
KOP. OPREMA NOVOLES
SANITARNA OPREMA**

**UGODNI
POGOJI
NAKUPA**

Informacija:
Merkur Kranj
Prodajalna
KURIVO NAKLO
telefon: 47-537
47-018

*pravi ljudje na
pravih mestih*

**TRGOVINA
DOM
V ZABNICI**

vam ugodno nudi
gradbeni material od
temeljev do strehe in
sredstva za beljenje ter
zaščito lesa (žgano apno,
valpol, belton, beltop).

Informacije tel.:
44-539

LANGO

Cankarjeva 5.

tel. 23 474

Kranj

**Prodaja, popravilo in
izdelava
vseh usnjenih izdelkov**

Prodajamo
torbice, pasove, čevlje
usnjene mone dodatke

Popravljamo
vse vrste usnjenih izdelkov,
krajšamo pasove, menjamo
zadrge, krpamo usnjene
izdelke

Del. čas: 9 - 12; 16 -
17.30

**Vedno smo vam na
razpolago**

**TOVARNA POHISTVA
AJDOVSCINA**

**V SALONU POHISTVA
V PRIZIDEU
VEČNAMENSKE
EVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHISTVO**

ZA PRIJEMNO POKRITJE
IN UGOJITE
VSE TO DOBRO

**MASIVNA
UHODNA
VRATA**

VARIANT

**PRI NAKUPU STAVBNEGA POHISTVA IN
PREGRADNIH STEN NUDIMO:**

— 10 % popust za plačilo z gotovino
— 10 % popust za nakup na potrošniško
posojilo
(možnost 3 oz. 6-mesečnega odplačevanja)

PRI NAKUPU MONTAŽNE HIŠE NUDIMO:

— 15 % popust za plačilo z gotovino
— možnost plačila v dveh obrokih

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA, tel. (064) 631-241 telex:
34579 yu ljje, telefax: (064) 632-261

**OBIŠČITE NAS NA
MEDNARODNEM
ZAGREBŠKEM VELESEJMU**

Hoteli

**Kompas hotel Ribno
Dnevi kubanske kulinarike in
glasbe
Glasba**

**od 18. do 26. septembra vsak
dan od 18. do 24. ure.**

**Barman Luis Alfonso vam bo
pripravljaj cocktaile. Rezervacije po
telefonu 064-78 661 ali v recepciji
hotela.
Vabljeni**

**ELEKTROTEHNIŠKO
PODJETJE
KRANJ, Koroška 53**

**PROJEKTIRA
PROIZVAJA
INSTALIRA
PRODAJA
SERVISIRA**

V garancijski dobi servisiramo vse akustične aparate, kasetofone, video rekorderje, TV in TVC aparature naslednjih proizvajalcev: ISKRA, EI, RUDI ČAJVEČ, GRUNDING in skupinske antenske naprave IMP Ljubljana. Razen tega servisiramo elektromotorje tovarne SEVER iz Subotice, ročna električna orodja ISKRA - Kranj in varilne transformatorje RADE KONČAR Skopje.

ZUNAJ GARANCIJE SERVISIRA:

- vse vrste radijskih sprejemnikov
- kasetofone
- el. gramofone
- HI - FI naprave
- avtoradijske sprejemnike in kasetofone - TV črno - bele aparate
- TV barvne aparate
- video rekorderje
- posebej opozarjamo, da poceni regeneriramo in menjamo oslabele črno - bele in barvne ekrane
- izvajamo meritve in popravljamo skupinske antenske naprave
- vse vrste elektromotorjev do 100 kw, črpalke, ventilatorje, varilne transformatorje in električna orodja

Za servisiranje imamo na razpolago najmodernejšo pripomočke in merilne instrumente.

Mizarstvo in
profiliranje lesa

**OVSENIK
ALOJZ KRANJ**

Jezerska cesta 108/c
Tel.: 064-35-770

- vhodna in garažna vrata
- balkonske ograje
- opažne deske za oblaganje sten in stropov, ladijski pod
- kotne, zaključne in okrasne letve

Vse iz masivnega lesa.

M - KZK Gorenjske

**K OMERCIALNI
SERVIS
R A N J**

Ko gradite ali obnavljate stanovanje, ne pozabite, da lahko po ugodnih cenah nabavite vse za gradnjo v naših prodajnih centrih Stražišče in Hrastje pri Kranju.

Med drugim vam nudimo: betonsko železo in armaturne mreže, apno, cement, alltit, kalcit, hidroizolacije (izotekt, lepenka, bitumen), termoizolacije (tervol, novoterm, stiropor, kombi plošče, perlit lendapor, plamaflex plošče in cevi) kritine (betonski strešnik, opečni strešnik, salanit plošče, fasadne opeke, fasadni ometi, siporex, porolit), betonski izdelki (betonski bloki, cevi, tlakovci), opečni izdelki (modularni

blok, opeka), izdelki iz naravnega kamna (okenske police), mavec, mavčne plošče, schiedel dimniki, odprti sobni kamini, steklene prizme, pocinkani in cinkolit žlebovi s cevmi in ostalim priborom, stavbno pohištvo, parket in lesene obloge, oprema za centralno ogrevanje.

PRODANO blago lahko dostavljamo iz naših poslovalnic z gradbenim materialom v HRASTJU (tel.: 36-462, 36-453) in STRAŽIŠČU pri Kranju (tel.: 21-140, 21-180)

ali pa v tranzitu

V naših skladiščih je možen lasten prevzem vsak dan od 7. do 15. ure. Na vašo željo vam blago dostavimo na vaše gradbišče

TERMO

Industrija termičnih izolacij Škofja Loka p. o.

Tervol varčuje z nami!

Proizvodnja tervola je energetsko zahtevna. Za izdelavo kubičnega metra plošč je potrebno 1,3 GJ energije. Energetski prihranki, ki jih dosežemo z vgradnjo tervola, pa so znatno večji od energije, porabljene za proizvodnjo.

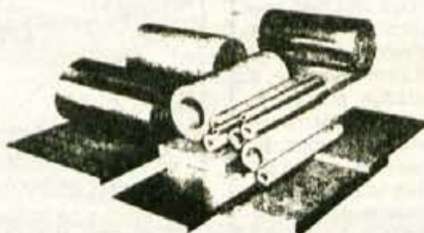
Naj navedemo samo dva primera: izolacija cevododa s premerom 300 mm s 5 centimetrov debelim tervolom povrne pri temperaturni razliki 90 stopinj Celzija porabljen energijo za proizvodnjo tervola v 20 urah!

Ali pa: izolacija hiše s 5 centimetrov debelim tervolom pri temperaturni razliki 20 stopinj Celzija povrne v proizvodnji tervola porabljen energijo v 80 dneh.

Manjša poraba energije, ki jo dosežemo z vgrajevanjem tervola, ima posredno tudi finančne, energetske in ekološke učinke. Prispeva k izboljšanju devizne bilance, saj zmanjšuje uvoz energije, k zmanjševanju vlaganja v energetske objekte in bolj ekonomičnemu poslovanju zaradi manjših energetskih stroškov.

Navedeni primeri zvenijo morda preveč teoretično, vendar ni tako. Zamislimo se nad številkami o privarčevani energiji pri uporabi izolacijskih materialov. Tervol nam omogoča, da nam je kljub vse višjim cenam energije toplo, hkrati pa zmanjšuje tudi onesnaževanje okolja.

Če upoštevamo tudi učinke tervola pri prihranku energije v stanovanjih in hišah, ki so ustrezno toplotno izolirane, dobimo popolnejšo sliko o pomenu izolacijskih materialov.

**VSE KAR VAS ZANIMA, DOBITE V NAŠI
MALOPRODAJI V ŠKOFJI LOKI**

Tervol in energetski prihranki

Varčevanje z energijo je pospešilo proizvodnjo izolacijskih materialov. Brez njih si danes težko zamišljamo celo vrsto izdelkov. Med izolacijske materiale sodi tudi tervol. Izdelan je iz kamenih vlaken ter ima dobre toplotne in zvočno izolacijske sposobnosti. Obstoje je pri visokih temperaturah in ne gori. Uporabljamo ga v gradbeništvu, industriji, energetiki, ladjedelništvu, v zadnjem času pa tudi v kmetijstvu.

V gradbeništvu in ladjedelništvu uporabljamo kameno volno za zvočno in toplotno izolacijo plavajočih podov, za strehe, stene in fasade, pa tudi za protipožarne sisteme. Tervol uporablja tudi industrija bele tehnike za termoakumulacijske in druge peči, za izolacijo kotlov. Nepogrešljiv pa je tudi povsod tam, kjer moramo varovati toplotno energijo v procesu ali med prenosom do uporabnika. Tervol se uporablja v pomembnih slovenskih izvoznih programih, npr. pri štedilnikih Gorenje in montažnih hišah Marles ltd. Od uporabe tervola je odvisna celotna jugoslovanska proizvodnja termoakumulacijskih peči, itd.

Mesto Terma v jugoslovanskem gospodarstvu

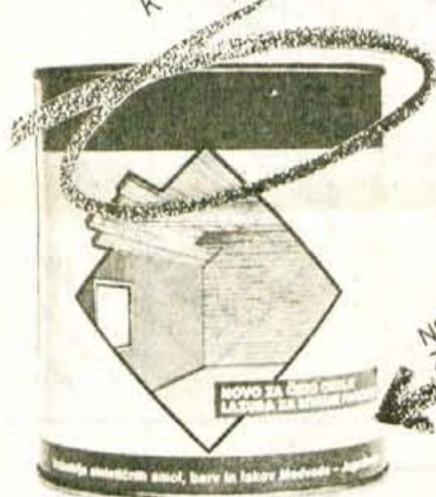
Podjetje termo je največja delovna organizacija za proizvodnjo termoizolacijskih materialov v Jugoslaviji

Osnovna dejavnost podjetja Termo je:

proizvodnja kamene volne - tervola, opreme trajnoelastičnih termoplastičnih kitov, izdelkov iz poliesterskih smol in specialnih mizarških izdelkov.

**TERMO
NA PRAVI STRANI**

Colorjev prispevek
k čistejšemu okolju!

NE ŠKODUJE
ZDRAVJU

AQUALES - lak lazura

je nadvse primeren za uporabo v bivalnih prostorih. Razredčimo ga z vodo, je negorljiv, se hitro suši v prostoru ni neprijetnega vonja.

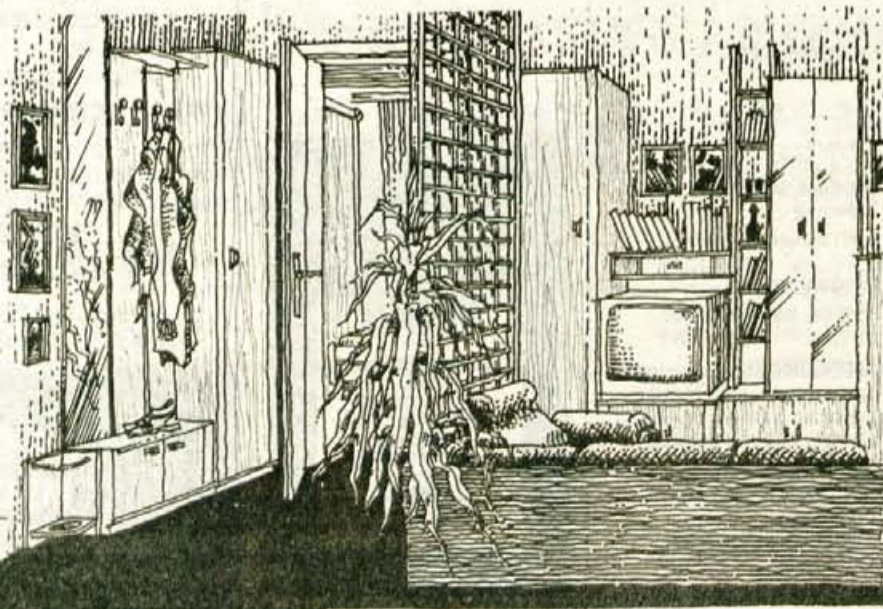

POHIŠTVO IZ ALP LESA

**alples
industrija
pohištva,**

Železniki, tel 064/67-121

Dnevna soba
Predsoba Spalnica

Sistem Triglav
Klubske in jedilne mize Karnise
**UGODNOSTI NAKUPA V
SALONU ŽELEZNIKI**

- PROIZVAJALČEVE CENE
- 30 % KOLIČINSKI POPUST
PRI NAKUPU NAD 20 MILIJONOV
- RAZPRODAJA SISTEMA
»DOM OREH«
- NASVETI ARHITEKTA

Jutri v zdravstvu grozi splošna stavka

Medicinske etike se ne da namazati na kruh

Ze od lanskega svetovnega dne zdravja slovenski zdravstveni delavci pretijo s splošno stavko, zdaj pa očitno mislijo smrtno resno. Kljub zagotovitvi pristojnih ustanov večkrat izrečene zahteve po izboljšanju položaja v tej dejavnosti posebnega družbenega pomena niso uresničene, agonija se nadaljuje. Nepreklicno zadnjič jih je izvršni odbor sindikata zdravstvenih delavcev (zdaj stavkovni odbor) izrekel pred dvema tednoma in napovedal splošno stavko za jutri, 20. septembra, če dva dni pred dnevom X ne dobijo zadovoljivih odgovorov na svoje zahteve. O vsem tem je za bralce Gorenjskega glasa spregovoril tudi dr. DUŠAN BAYDEK, ki od pomladi vodi stavkovni odbor gorenjskih zdravstvenih delavcev, kot član izvršnega odbora sindikata zdravstvenih delavcev pa sodeluje tudi v stavkovnem odboru za splošno stavko.

Zakaj ste se slovenski zdravstveni delavci odločili za stavko?

»Odločili smo se izraziti neke vrste protest, ker ustanove, zadolžene da bedijo nad nemoženim delovanjem zdravstva, tega ne počnejo. Preden smo se odločili za stavko, smo protestirali z javno objavljenim pismom, na katerega ni bilo odziva. Ponovili smo ga, spet ni bilo odziva, zato smo zagrozili s štrajkom. Preden smo storili ta korak, smo se sklenili pogovoriti s predstavniki za zdravstvo zadolženih institucij. Najprej smo se napovedali na obisk pri predsedniku slovenskega izvršnega sveta Sinigoju, ki je od svojih finančnih služb zvedel za porazno stanje v slovenskem zdravstvu, potem pa je isto slišal tudi iz ust zdravstvenih delavcev. Konec junija je nehala veljavna zvezna interventna zakonodaja, Sinigoj pa nam je obljubil, da se bo s predsedniki občinskih izvršnih svetov pogovarjal, naj v občinah začno odmotavati klobčič težav v zdravstvu. Toda preden je ta akcija (popravek prispevnih dajatev) dala rezultate, je minilo preveč časa. Rekli boste, kako da nismo mogli počakati še dva meseca, če smo poprej lahko na rešitev zdravstva čakali dve leti! Nismo mogli čakati, saj je nekatere zdravstvene organizacije pestila izguba še iz leta 1987, še več pa jih ni imelo pokritega lanskega leta. Ker se sredstva planirajo vsako leto na podlagi porabe iz prejšnjega leta, smo imeli v zdravstvu vsa leto leto slabše izhodišče, ob tem, da nas je omejevala še interventnijska zakonodaja. Inflacija in zamik pri plačevanju prispevkov za zdravstvo v delovnih organizacijah za opravljene storitve so nas še dodatno prikrajšali, tako da je pomladi slednjic zmanjkalo denarja in smo morali najeti kredite za plače. Ljudje gredo na ceste takrat, ko 15. v mesecu ne dobijo plač. Mi smo bili dlje od tega: vrata zdravstvenih ustanov bi morali kar zapreti, saj ni bilo denarja za funkcioniranje. Soglasni smo bili, da je treba nekaj narediti. Ker sindikati nimajo svojih strokovnih finančnih služb, ki bi stregle s podatki, smo se morali zdravstveni delavci nasloniti na svoje poslovodne delavce. Slednji namreč v teh razmerah niso imeli te moči, da bi dejavnosti priskrbeli denar, zato smo si podali roke in se odločili za stavko.«

Preden bi zaradi nezadovoljstva prišlo do spontanega štrajka, ki bi zdravstvu napravil obilo strokovne in moralne škode?

»Le tri možnosti so bile: da se zaradi pomanjkanja denarja ustavi celotna zdravstvena dejavnost, da zaradi vse večjega nezadovoljstva pride do spontanega štrajka ali da sindikat pravočasno odreagirajo.«

Na Gorenjskem ste pomladi načrtovali nekakšno delno stavko.

»Po pogovoru pri Sinigoju je izvršni odbor našega sindikata, zdaj stavkovni odbor, ocenil, da se stvari obračajo na bolje, saj je bilo kmalu več denarja in pripravljenosti pri od-

govornih ljudeh. Na Gorenjskem pa ni šlo tako gladko, zato nismo mogli čakati na morebitni jesenski splošni štrajk, temveč smo pripravljali nekakšno izolirano gorenjsko stavko. Šele ko so naši izvršni sveti in interesne skupnosti ugodile zahtevam, smo presodili, da lahko odložimo stavko, na jesen pa spet ocenimo razmere in ugotovimo, ali so zrele za stavko. Tako smo tudi storili in ocenili razmere v smislu odločitve, da se pridružimo stavki. Če se spet vrnem k republiškega stavkovnemu odboru: minulo sredo se je sešel s predstavniki izvršnega sveta, republiškega komiteja za zdravstvo in v socialno varstvo, zdravstvene skupnosti, skupnosti socialnega varstva in skrbstva ter zavoda za planiranje...«

Zoper njih je torej naperjena splošna stavka?

»Recimo, da je to druga pogajalska stran. Kot sem dejal že na odboru, nobenega problema ne bo rešil konflikt, temveč pogajanja, kjer bomo eni in drugi dali karte na mizo. Odgovor na vse zahteve (te zadevajo spremembo elementov za oblikovanje cen v zdravstvu, tekoče pokrivanje računov za storitve, takojšnje pokritje izgub za minuli dve leti ter dolgoročne rešitve sistema zdravstvenega varstva), pričakujemo do 18. septembra popoldne, sicer bo v sredo, 20. septembra, splošna stavka. Naj ponovim, da ne želimo stavkati, le na nezdružne razmere v zdravstvu bi radi opozorili, da bi jih naredili znosnejše. V zdravstvu smo zadolženi za zdravje slovenskega prebivalstva, ne pa dežurni gasilci, politiki in financarji, ki bomo večno skrbeli za denar.«

Stavka v zdravstvu naj bi potekala po posebnih zakonitostih - zanjo veljajo posebna stavkovna pravila. Kakšen bo pravzaprav njen scenarij?

»Štrajk v prvi vrsti ne sme prizadeti bolnika. Komur bo potrebna nujna medicinska pomoč, jo bo kljub stavki zagotovo dobil. Vsi zdravstveni delavci bomo na svojih delovnih mestih, vršili bomo vso dejavnost, ki jo sicer opravljamo ob nedeljah, le da bo ta nedelja za nas v sredo. Vrata zdravstvenih ustanov bodo sicer zaprta, odprta pa bo dežurna ambulanta in vse spremljajoče dejavnosti, ki so ji potrebne. V lekarni, denimo, bodo izdajali zdrava-

vila na nujne recepte, ki bodo imeli datum in žig ambulante nujne medicinske pomoči, nekateri pa poleg tega še izrek nujno v latinščini. V bolnišnici bodo programske operacije sicer odpovedane in predstavljene na drug termin, urgentne operacije pa bodo kajpada izvedene. Poudarjam, da bomo zdravstveni delavci na svojih mestih, kajti pacient ne sme trpeti škode na svojem zdravju.«

Kako boste stavko uglasili s poklicno etiko?

»Kar je nujne medicine, bo opravljena, tako da poklicna etika v tem pogledu ni sporna.«

Verjetno ste tudi član Zdravniškega društva. To je menda stavki nasprotovale. Kako kot član stavkovnega odbora na eni in član stanovskega društva na drugi strani čutite ta dvorezni meč?

»Mnenje Zdravniškega društva je bilo napak interpretirano. Društvo je namreč sodilo, da stavka ni metoda za reševanje problemov v zdravstvu, čemur pritrjujejo tudi vsi ostali v zdravstvu. Sicer pa se društvo v vsem drugem identificira s stališčem sindikata, češ da je zdravstvo v takem stanju, da je treba nekaj storiti. Sicer pa ne stavkamo zaradi stavke same, temveč zaradi nemogočega položaja naše dejavnosti, zaradi normalnih pogojev za delo, ki nam jih družba danes ne omogoča. Tu mislim na družbo v širšem smislu, v ožjem pa tiste, ki sem jih naštel kot odgovorne za zdravstvo kot dejavnost posebnega družbenega pomena.«

D.Z.Žlebir
Foto: G. Šinik

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o. o.
Delovna skupnost skupnih služb
64000 Kranj, Gosposvetska c.9.

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

STROJNIKA PARNEGA KOTLA
Pogoji:

- delavec s pridobljeno strokovno izobrazbo za dela in naloge IV. stopnje zahtevnosti kovinsko predelovalne ali elektrotehniške usmeritve;
- opravljen strokovni izpit za upravljalca parnega kotla z mehaniziranim kurjenjem;
- dve leti delovnih izkušenj na področju energetike.

Delovno razmerje združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom Poskusno delo traja 60 dni.
Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazilo o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske o.o., TOZD Zdravstveni dom Kranj b. o., Gosposvetska c. 10, 64000 Kranj. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh.

Rolkarska steza v Udinborštu

Kokričani so bili (spet) prvi

Kokrica, 17. septembra - Asfaltirano rolkarsko stezo v Udinborštu, nad staro cesto od Kokrice prek Police do Naklega, speljano po trasi klasične proge za smučarski tek, so Kokričani prvi v Sloveniji zgradili zaradi sebe in napredka športa in rekreacije v vasi, pa tudi zato, da bi slovenski in jugoslovanski tekaški šport napredovala, in da bi jih konec koncev še kdo posnemal in zgradil še boljše in daljšo stezo. Stezo je v nedeljo, na otvoritveni dan, preizkusilo blizu 150 slovenskih smučarskih tekačev z reprezentanti vred.

Spored se je začel že dopoldne, ko je večina slovenskih tekačev na smučeh vseh kategorij tekmovalo z rolkami na novi stezi. Pionirji so tekli na kilometer, mladinci na dva, člani (seveda obeh spolov) pa na tri kilometre. Popoldne so po stezi ponovno grizli najboljši mladinci, mladinke, članice in člani, vsakih po osem, tekmovali v parih na izpadanje in tako poskrbeli za prijeten tekmovalni užitek. Kar precej ljudi se je zbralo ob stezi, kjer so za popestritev otvoritve (pokrovitelj je bila kranjska Elita) naši najboljši tekači na smučeh pod vodstvom zveznega trenerja Jaroslava Honcuja iz Češkoslovaške (on je bil pred leti že naš glavni trener, pa se je kljub visoki strokovnosti poslovlil) na rolkah pokazali tehnike teka in vadbe za tek na smučeh.

Prva rolkarska steza na Kokrici ni pridobitev samo v ozkem športnem in rekreativnem smislu, ampak bo omogočala tekačem varno treniranje. Hudo nevarno je na rolkah tekati po najbolj prometnih cestah in to se žal dogaja, na srečo še brez večjih nesreč. Rolkarska steza pa je v tem oziru popolnoma varna.

Franci Rutar, pobudnik za zgraditev rolkarske steze

Franci Rutar, predsednik smučarske sekcije Športnega društva na Kokrici je v otvoritvenem govoru dejal, da je stezo zgradil najmlajši smučarski klub v Sloveniji iz kraja, kjer je šport doma, od koder so izšli znani športniki kot kolesar Zagar, skakalec Norič, tekačica Jelovčanova, alpinka Dežmanova, pa še koga bi našli. Tu smo ljudje srčne narave, ki kaj store ne le zase, ampak tudi za družbo otroke. Če bi pred štiri leta Kokričanom kdo dejal, da bodo prvi zgradili tako stezo, bi mu porekli, da ni pripravi. Vendar, danes ima Kokrica toliko tekačev, kot pravi Jaroslav Honcu, ki stanuje v Naklem, kot jih je imela leta 1984, ko je bil on prvič pri nas, vsa Jugoslavija. Kokričani imajo dva poklicna tekaška trenerja, Čehoslovaka Jana Žaka in Mirana Kavaša, 3 kombije, teptalni stroj, 15 kilometrov urejenih prog, sedaj pa še rolkarsko prog. Zgradili smo jo, je dejal Rutar, ker jo moramo imeti zaradi razvoja teka na smučeh, čeprav so nam tudi nasprotovali, zaradi vadbe drugih športnikov in da nas bo še kdo v Sloveniji z boljše in daljšo prog prekosil. Zahvalil se je članom kluba in staršem tekmovalcem, jeseniškim Gradisu, Cestnemu podjetju Kranj in ZTKO Kranj, ter oškrnil smučarsko organizacijo, ki doslej še ni priknala dinarja, pa bo sedaj, po besedah generalnega sekretarja Janeza Bukovnika, pomagala. Samo starši tekmovalcev so opravili 740 prostovoljnih

Mladi smučarski tekači

Naša najboljša tekačica Andreja Grašič. Tudi na nedeljski tekmi je zmagala. Med člani je zmagal Jure Velepec z Dola, med mladinci Jerončič s Kokrice, med mladinkami pa Smerko Jleva.

delovnih ur, 27. junija plačan račun za dela pa je bil "težak" 545.300.000 dinarjev.

Ob zgraditvi proge, po kateri so na otvoritveni krog krenili kokriški reprezentantje Andreja Grašič, Tomaž Globočnik, Aleš Gros, Urška Kaučič in Saša Rutar, in je dolga 1058 metrov, asfaltirana, s potrebnimi vzponi in spusti (izkopali so nad 1100 kubičnih metrov zemlje, nasuli 1400 kubičnih metrov gramoz in vgradili 2500 kvadratnih metrov asfalta), se spodobi beseda zahvale še kmetom iz Struzevega, po katerih gozdovih teče proga, ter sededomu Stanetu in Milošu Čemažarju, ki ju je doletela naloga čuvarjev in skrbnikov steze.

J. Košnjek
slike F. Perdan

KOŠČEK NEBA v sivešem oknu

Mirna Redovičica tel. 75-036

V servisu za gume Janeza Jenka je vselej gneča

"Skrivnost" uspeha je dobro delo

Škofja Loka, 18. septembra - Servisna delavnica za gume Janeza Jenka v Virmašah zadnja leta doživlja pravi razcvet. Veliko dvorišče je že pretresno za številne voznike, ki prihajajo s cele Gorenjske, iz Ljubljane, Trbovelj, Litije, Celja, Tolmina, Idrije in od drugod. Mojster Janez Jenko zato že nekoliko nestrpno čaka, kdaj se bo odprla obrtno-stanovanjska gradnja na Grencu, kjer bo lahko postavil večjo delavnico in pralnico avtomobilov. "Skrivnost" svojega uspeha pojasnjuje z dobrim delom; prijazen in pošten odnos do ljudi, strokovni nasvet, kvalitetno opravljena storitev.

Pravi tudi, da ljudje sami povedo, kaj rabijo, treba jim je le znati prisluhnuti. Sam jih poslušaj in zato namerava razširiti dejavnost na vse storitve, povezane s podvozji vozil.

Ljudje grešijo, ker kupujejo gume v trgovinah, pravi mojster Jenko. Veliko gum morajo potem v servisu zamenjati, ker niso dobre. Sam ima na voljo gume različnih proizvajalcev: Sava, Tigar, Traya, Michelin, vseh dimenzij za vsa "običajna" vozila naših cest. Zanimivo je, da gume Michelin, ki se dobijo za dinarje, niso nič dražje od savskih.

Za dobro delo je potrebno dvoje: dobri delavci in dobri stroji. V servisni delavnici Janeza Jenka je zaposlenih petnajst ljudi. Janez Jenko jim omogoča, da obiščejo razne sejme in se tako strokovno izpopolnjujejo, s "prvim delavcem" sta bila tudi teden dni na usposabljanju v tovarni Michelin, s katero namerava še poglobiti sodelovanje. Prav zdaj gredo štirje fantje na sejem v Frankfurt. Zanimivo je tudi, da jih ob plači za redno delo stimulira za kakovost, ne pa (tudi) za količino. Količina se ni obnesla.

Janez Jenko pogosto, na dve, tri leta, menja stroje v delavnici. Optike so nove, pravi, v kratkem pa pričakuje tudi nove računalniško vodene stroje za centriranje. Tehnika hitro napreduje in če "zaspiš", kaj lahko ostaneš zadaj.

Podjeten in delaven mož je najel Alpetourovo avtopralnico na Laborah, s katero ima, prav tako

kot s servisom za gume, še velike načrte. V kratkem bo poslovni čas razpotegnil do sedmih zvečer, razen pranja in poliranja zunanje površine pa namerava ponuditi tudi notranje čiščenje vozil.

»Ljudje so pripravljani delati, uporabljati roke in pamet,« pravi Janez Jenko, ki razmišlja, da bi se iz obrtnika prelevil v podjetnika. »treba jim je le dati prosto pot. Najhuje je, če te omejuje birokracija.«

H. Jelovčan

Mednarodni atletski miting Kranj 89

Rekordni let Peričeve krogle

Kranj, 14. septembra - Tradicionalni atletski miting v Kranju je bila ena zadnjih atletskih preizkušenj te sezone. Na kranjskem mitingu je sodelovalo blizu 70 atletov iz Jugoslavije in tujine. V suvanju krogle je bil dosežen nov rekord kranjskega stadiona.

Tek na 1500 metrov. Zmagal je Mlolič iz Zadra.

Razen naših atletov so sodelovali še tekmovalci iz Zvezne republike Nemčije, Avstrije, Italije in Bolgarije. Udeležba je bila kakovostna, kar pa ne velja za izjemo, razen redkih izjem. Ta izjema je beograjski metalca Perić, ki je orodje sunil 20 metrov in 42 centimetrov daleč, premagal še bolj znanega metalca Lazareviča, in dosegel nov rekord kranjskega stadiona. Dober izid je dosegel tudi Ščekić iz Beograda v metu kopja. Od kranjskih atletov so najboljše rezultate dosegli Kabič v teku na 110 metrov ovire in Kramp l v troskoku.

Kdo so zmagali na kranjskem mitingu. Med moškimi v teku na 100 metrov Mautendorfer iz Avstrije 11,16, v teku na 110 metrov ovire Višnjic (Karlovac) 14,62 pred Kabičem (Triglav) 14,85, v teku na 400 metrov Melnjak (Pula) 47,03, v teku na 800 metrov Dušak (Zagreb) 1:50,83, v teku na 1500 metrov Mlolič (Zadar) 3:44,12, v troskoku Ergotič (Slavonija) 15,67 pred Milošem Kramp l (Triglav) 15,44, v višini Lozej (IBL Olimpija) 190 centimetrov, v suvanju krogle Partizan (Beograd) z odličnih 20,42, Kranjc (Triglav) je bil tretji, v metu diska Mustapić (Sarajevo) 58,80, Kranjčan Janežič je bil tretji z 42,82, v metu kopja pa Ščekić (Crvena zvezda) s 76,94. Med ženskami je na 100 metrov zmagala Saračeva z Bolgarije z 12,24, ki je bila z izidom 56,39 prva tudi na 400 metrov, na 1500 metrov Bruckner iz ZRN 5:03,76, medtem ko je bila Jermanova (Triglav) druga, v skoku v daljavo pa je zmagala Rakita (Partizan) s 592 centimetri.

Miloš Kramp l iz Kranja je bil na kranjskem mitingu v troskoku tretji.

J. Košnjek
sliki F. Perdan

Namizni tenis

Merkur okrepljen

Kranj, 8. septembra - Novi zvezni ligaš NTK Merkur Kranj bo nastopal v letošnji tekmovalni sezoni z svema novima igralcema. Zoran Gašič, dosedanji igralec ljubljanske Olimpije, bo velika okrepitev, saj je bil v prejšnji sezoni sedmi med drugoligaškimi igralci in sedmi na slovenski članski lestvici. Druga okrepitev je Kranjčan Marko Jovič, ki pa je v zadnji sezoni zelo uspešno igral za drugoligaša iz Kočevja. Poleg Gašiča in Joviča pa bodo za kranjsko ekipo tekmovali še Janez Maček, Robi Jerača in po potrebi tudi Vlado Tomc. Ekipo trenera Darko Pangrič, vodila pa jo bosta tehnični vodja Janez Teran in Zoran Ramovž.

Vodstvo kluba je zadovoljno s poletnimi pripravami (več prijateljskih dvobojev) in je prepričano, da je ekipa sposobna za uvrstitev najmanj v sredino lestvice.

Uspeh pionirjev

Kranj, 8. septembra - V Murski Soboti je bilo 20. jubilejno odprto prvenstvo v namiznem tenisu za pionirje. Sodelovalo je 110 igralcev iz 25 klubov Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Med osem najboljših ekip se je poleg mariborske Strojne, ki je kasneje tudi zmagala, uvrstila tudi ekipa kranjskega Merkurja, za katero sta nastopila Klemen Klevišar in Slavko Dolhar. Merkur je v četrtfinalu izgubil z zagrebško Industrogradnjo s 3:2, pri tem pa je Klevišar zmagal v obeh dvobojih.

Delo trenerjev Darka Pangriča, Vinka Marušiča in novega trenerja Zorana Gašiča že daje rezultate, saj se pionirji Klemen Klevišar, Slavko Dolhar, Bojan Bernard in Sašo Robida že enakovredno kosajo z najboljšimi v državi.

D. K.

ureja JOŽE KOŠNJEK

V Lescah je bilo v soboto končano veliko padalsko tekmovanje

Čehoslovaki dvakrat prvi na Bled cupu

Lesce, 16. septembra - Generalka pred svetovnim padalskim prvenstvom septembra prihodnje leto v Lescah je uspela tako po organizacijski kot tekmovalni plati. Le za ta čas neobičajni veter, ki je bil v petek in soboto popoldne premočan in en dan pokvarjeno eno od letal, sta kazila sicer čisto sliko velike padalske prireditve. Čehi so ekipno zmagali tako med padalkami in padalci, naš dosežek, tako ekipno kot posamično, pa je bil glede na letošnje pogoje treninga izreden: moški so bili ekipno drugi, dekleta tretja, Darko Svetina pa je bil četrti med posamezniki.

Omembe vredne so uvrstitve še nekaterih drugih naših padalk in padalcev. Med 20 padalkami iz štirih držav je bila Mira Grčić deseta, Irena Avbelj pa 11. Obe sta članici Alpskega letalskega centra iz Lesca in naše moštvo je imelo prvi dan precej smole pri odskoku iz letala. Veter jih je zanesel, kar je vplivalo na doskok. Od fantov je bil Darko Svetina četrti, deveto mesto pa so si delili Bogdan Jug, Brane Mirt in mladi član ALC Salkič. Vse je

Silvio di Tecco, eden od zmagovalcev

nji pa je povedal, da je doma iz Pise, sta tudi v deseti seriji skočila v ničlo, ki ima na posebni blazini premer 5 centimetrov, in razdelila prvo mesto, saj je za ponovna skoka najboljših zaradi noči zmanjkalo časa. Enajstič pa sta morali 1100 metrov visoko Američanka Cheryl Stearns in Čehoslovakinja Dana Dravcova. V desetih skokih sta cilj zgrešili le za 4 centimetre, v enajstem, ko so jima ničlo zmanjšali na 3 centimetre, pa je bila Čehinja brezhibna in je zmagala, Američanka pa je zgrešila cilj za centimeter in bila druga, čeprav je svetovna prvakinja z lanskega prvenstva. V pravih letih je namreč tako, da v primeru delitve najboljših mest premer ničle zmanjšajo s petih na tri centimetre, če pa še to ne odloči, pa žirija ukaže, s katero nogo je treba zadeti cilj. Naša prva ekipa, sestavljena iz leških padalcev, je zdržala tudi deseto serijo, zgrešila ničlo le za centimeter in se utrdila na drugem mestu, izredno dobro pa je zadnji finalni skok uspel tudi našim drugim ekipam. Aplavz še posebej v petek in soboto številnega občinstva za vsako ničlo je bil za naše še posebno prisrčen. Upajmo, da jim bomo ploskali tudi prihodnje leto na svetovnem prvenstvu.

J. Košnjek
sliki F. Perdan

Počitek med odmorom

bilo organizirano tako, kot bo prihodnje leto na svetovnem prvenstvu, le da bo udeležba prihodnje leto še bolj kakovostna. Tokrat so predvsem manjkali odlični padalci iz Francije, Sovjetske zveze, Združenih držav Amerike in sosednje Avstrije. V Lescah pa se je kljub temu zbralo 95 padalcev in 20 padalk, ki so tekmovali v uradnem tekmovanju, v poskusnih skokih pa so sodelovali praktično vsi padalci leškega centra.

Tekma je postajala v soboto popoldne vedno bolj napeta. Veter, ki je pihal hitreje od dovoljenih sedem metrov na sekundo, je zavlekel tekmovanje, potem je ponehal in konec je bil razburljiv. Vodilna Italijana Alessandro Ruggeri in Silvio di Tecco, oba karabinjerja, sled-

Padalci so povedali

Cheryl Stearns iz ZDA, svetovna prvakinja: "Sedemnajst let že skačem in večkrat sem že bila svetovna prvakinja v skokih na cilj. Doma sem iz Arizone. Zakaj sem v Lescah sama, brez sotekmovalk iz reprezentance. Ni bilo denarja, da bi vse prišle sem. Prihodnje leto, ko bo svetovno prvenstvo, pa upam, da bomo v Lescah kompletne."

Darko Svetina, četrti in najbolje uvrščeni Jugoslovčan: "Nerad govorim. Pred nami je še zadnja, deseta serija. Za zdaj delim drugo mesto. Pred menoj je Italijan Di Tecco. Doslej pa lahko ocenim svoj in ekipni nastop kot zelo dober. Šestkrat zapored sem skočil ničlo, v zadnjih treh skokih pa sem ničlo zgrešil vsakič za centimeter. Skratka odlično glede na letošnji trening, ki je bil okrnjen zaradi obveznosti v službi."

Mira Grčić, najbolje uvrščena Jugoslovanka: "Uspele smo kljub smoli v prvem skoku, močnemu vetru in manj treningu. Vsa naša ekipa je potem dobro skakala, polom v prvem skoku pa je za vse nas dobra šola. Tekmovanje mi je bilo zelo všeč, vreme je bilo sicer lepo, uvrstitev tudi in to je zame kar dobra stimulacija. Bled cup 89 mi bo ostal v spominu. Padalke smo prijateljice, družimo se, izmenjujemo izkušnje in smo vesele, ko se spet srečamo. Ponavadi se pogovarjamo angleško. Sploh pa je lepo biti med ljudmi."

Dana Dravcova iz Čehoslovaške, zmagovalka med dekletmi: "Mislim, da ni vplivalo, da sem jaz v 11. seriji skakala pred Američanko. Vseeno mi je bilo. Zdi se mi pa, da je odločil moj trening, na katerem pogosto skačem na 3 centimetrsko ničlo in ne v petcentimetrsko. Stara sem 25 let, opravila sem 2800 skokov, doma sem s Previdza in sem zaposlena v podjetju za marketing. V Lescah, tu med gorami, mi je zelo všeč in upam, da bom prišla prihodnje leto na svetovno prvenstvo."

na svetovno prvenstvo."

Prehodni pokal Poletu

Godešič, 8. septembra - Domači nogometni klub Kondor je pred kratkim organiziral na Godešiču nogometni turnir za prehodni pokal Godešiča. Prvo mesto in prehodni pokal je osvojila najstarejša Poleta, ki je v finalu z 2:1 premagala lanskega zmagovalca LTH iz Škofje Loke. V tekmi za tretje mesto je Kondor po streljanju enajstmetrovk s 5:4 premagal Alpinu. Sodniki Čengija, Živkovič, Bohinc in Prapnačič so dobro opravili svoje delo.

J. Starman

Smučarski skoki

Prvič za pokal Gorenjske

Kranj - V Organizaciji SSK ID Triglav je bilo dvoje tekmovalcev v smučarskih skokih za letni pokal Gorenjske. Na Gorenji Savi so tekmovali starejši pionirji, v Adergasu pa pionirji do 11 in 13 let. Udeležba je bila dokaj številna, skoki pa dokaj kvalitetni za ta letni čas. Žal ni bilo na štartu mladih tekmovalcev iz Rateč, ki se bolj poredkoma udeležujejo tekmovalnih na plastičnih skalalnicah. Na tekmovalnih ob koncu tega tedna so imeli največ uspeha Kranjčani pri starejših pionirjih in pionirjih do 11 let. Med pionirji do 13 let pa so prvi dve mesti osvojili tekmovalci Trziča.

Rezultati - starejši pionirji: 1. Franc, 2. Mesec, 3. Martinjak, 4. Kozelj, 5. Eržen, 6. Vesel (vsi ID Triglav), pionirji do 13 let: 1. Stegnar, 2. Grosar (oba Trzič), 3. Vertnik, 4. Rakovec (oba ID Triglav), 5. Čerferin (Alpina), 6. Blažun (ID Triglav), pionirji do 11 let: 1. Janežič, 2. Eržen (oba ID Triglav), 3. Ržen (Trzič), 4. Kumer (Alpina), 5. Brzin (Trzič), 6. A. Cuznar (ID Triglav).

J. Javornik

Novice iz moto športa

Lepa tekma v Žireh

Žiri, 28. avgusta - Avto moto društvi Žiri in Slovenijaavto Ljubljana sta zadnje avgustovsko nedeljo priredila na zahtevni progi za motokros v Breznici pri Žireh dirko za republiško prvenstvo v razredu do 125 in 250 kubičnih centimetrov. V kategoriji do 125 kubičnih centimetrov je zmagal Boštjan Kampus (AMD Lenart), od gorenjskih tekmovalcev pa je bil najboljši Aleš Kuncič (AMD Trzič), ki je bil dvanajsti. V kategoriji do 250 ccm je bil najhitrejši Aleš Zajc (AMD Sentvid pri Stični), drugi je bil Miran Tonjko (AMD Trzič), peti Sandi Sedej (AMD Žiri) in sedmi Vid Mlakar (prav tako AMD Žiri).

Kranjčani v Trstu

Kranj, 10. septembra - Na 15. tradicionalnem turnirju namiznoteniskih igralcev treh dežel Furlanije Julijske krajine, Koroške in Slovenije je nastopilo 123 igralcev, med njimi tudi igralci Merkurja iz Kranja, ki so zadovoljili z uvrstitvami. Zoran Gašič, Robi Jerača in Marko Jovič so se uvrstili med osem najboljših, Janez Maček pa je nesrečno izgubil po vodstvu z Italijanom Pacillo. Uspeh je spodbuden pred začetkom tekmovanja v drugi zvezni ligi, kamor so se uvrstili Kranjčani, liga pa se začne konec meseca.

Štrukljeva in Vadunec

Kranj, 10. septembra - NTK Merkur iz Kranja je organiziral odprto prvenstvo pionirjev in pionirk Gorenjske, ki je pokazalo, da se še posebej v Kranju in na Jesenicah dobro dela z mladimi, prve uspehe pa žanjejo tudi v Škofji Loki. Zato je realno upanje, da bo dosegel gorenjski namizni tenis še višjo raven. V prvi skupini sta bili najboljši Kranjčanki Živa Štrukelj in Petra Fojkar, v drugi skupini pa Maja Štrukelj (Merkur) in Lavrič (Jesenice). Med pionirji je v prvi skupini zmagal Vadunec z Jesenic pred Dolharjem iz Kranja, v drugi skupini pa Jeseničan Pivk. J. K.

Šport Strel turnir

Škofja Loka, 13. septembra - Pretekla dva vikenda je Šport servis Strel iz Škofje Loke pripravljal 3. rekreacijski teniški turnir, ki je bil doslej največji teniški prireditve v Škofji Loki. Igralo je kar 48 tenisačev, ki niso bili razdeljeni v starostne skupine in je bila razlika med najstarejšim (46 let) in najmlajšim (11 let) nad 30 let. Igrala je tudi Manja Ferenčak iz Kranja, nekdanja mladinska državna prvakinja, ki je bila četrti v najmočnejši skupini je ponovno zmagal Ljubo Osolnikar pred Dušanom Čarmanom in Kalmanom Sočakom, v tolažni skupini pa Tadej Rupar pred Matjažem Pagonom. Turnir v organizaciji Borisa Strele kaže, da ostaja Boris še naprej vezan na šport kot organizator in tekmovalce. Doslej je bil turnir omejen samo na igralce iz Škofje Loke, v prihodnje pa utegne biti odprt. Zato že tokrat vabilo za prihodnji turnir.

A. Goljan

TEMA TEDNA

SLABŠE JE,
BOLJE SE
IMAMO

Če smo preprosti naivčki in družboslovni ter sociološki laiki še pred letom dni kar drgetali od groze, kaj vse se je dalo štirideset in več let prikrivati, da se je bolj ali manj skorumpirana jugoslovanska politična birokracija obdržala v sedlu, se je do danes tudi trdobočnežem posvetilo. In najbolj zakrknjenemu apolitičnemu tipu se že bliska, da tudi gromovski anti-birokratskim revolucionarjem z juga že pojenjuje agitpropovska sapa. Jasno: denarja ni, kruha ni, političnih hajk na Slovence se pa že počasi tudi naveličaš. Slovensko vodstvo je modro tiho, karkoli se mu že podtika in tudi zato je na tej duhamorni relaciji že nekaj časa malo več gmaha.

Nekaj novih šans za ponovne napade na »opet ove Slovence« se kaže v teh dneh pred sprejetjem ustavnih dopolnil. Če bi sprejemali taka dopolnila pred letom dni, ko nekateri Srbi na Hrvaškem še niso začutili, kako silno so ogroženi, bi na Slovenijo letelo, da bi se kar bliskalo. Zaradi bojev na Hrvaškem, Kosovu in še na kakšni fronti pa bo bojoviti ognjem nad Ljubljano, upajmo, malce skromnejši. A nič se ne ve! Oni dan je delegata srbske skupščine silno zaskrbelo in je javno vprašal: ali je res, da se je Jugoslavija s sporazumom Tito-Brandt dokončno odpovedala dvema tretjinama vojne odškodnine in ali je potem tudi res, da se je s preostalo tretjino vojne odškodnine zgradila nuklearna Krško?

Prometljivo, ni kaj! In ob pravem trenutku, saj z evforičnim ljudskim posojilom slabo kaže, Slovenci okoli tiste podarjene nuklearke Krško pa si danes pač lahko arogantno pišejo ustavo s politično in ekonomsko neodvisnostjo.

V Jugoslaviji nikakor ne presahnejo vulkanski izvori gneva in žolča, ki ga producirajo raznorazne politikantske firme in za svojo korist in pod monolitno ideološko masko ščuvajo lastni narod proti drugim. A ne le to: če to ni grozovito, kako se spravljajo nad svoje nekdanje funkcionarje! Gnusi se mi, a vendar primer, kako se pobalinsko spraviš nad lastne ljudi, ki si jih sicer že odstranil s čistkami.

Na vojvodinski javni tribuni je diskutiral neki doktor. Ko je v navijaško razpoloženi kinodvorani govoril o domnevnih podlostih in nestrpnostih nekdanjih srbskih funkcionarjev, se mu je zdelo potrebno poudariti, da so ti oblastniški funkcionarji nekoč poslali v neko cerkev do zob oborožene miličnike. Ti so prekinili božično mašo z glasnim: »Za katere svinje pa ste pogrnili slamo?« To, pravi doktor, so lahko ukazali samo Srbi, tisti, ki so se oblasti držali pod geslom: slabše je, bolje se imamo.

Kaj bo, ko se bo protibirokratska revolucija izčrpala, odstranili vsi protirevolucionarji, agitpropovski stroj upelhal, kaj bo, ko ne bo nikjer več nobenih zaveznikov, na Kosovu, kjer zapirajo celo otroke, pa sami mrki in sovražni obrazi? Bo, kar bo in kar očitno hočejo: slabše je, bolje se imamo.

D. Sedej

TAKI
SMOČe si delovodja
gradi hišo...

Če mislite, da so minili časi, ko so raznorazni šoti in mojstri tudi tako izkoriščali svoje podrejene, da so jih tako ali drugače prisilili, da so jim pomagali pri gradnji njihove zasebne hiše, ste se krepko zmotili! Še dandanašnji, ko nekateri delavci po firmah komaj zaslužijo za kruh in sol, se dogaja, da v prostem času še kako garajo pri gradnji hiš svojih delodajalcev...

Jeseniška železniška postaja ima, kot vemo, več temeljnih organizacij - sedem natančno! Vse imajo svoje sedeže v Ljubljani, tako tudi tozdek UVP (vleka prog), kjer je zaposlenih okoli dvajset delavcev. Te seveda vodi delovodja, ki v Prijedoru gradi svoj dom...

Vse lepo in prav, če ga gradi in stvar njegovih podrejenih je, če so mu pri gradnji pomagali - v prostem času in v svojih dopustnih dneh. A najbrž je stvar le šla predaleč, kajti nekemu delavcu, Sejadu Haliloviću, je vendarle te dni prekipelo. Poiskal si je pravno pomoč, s plačilnim listkom v roki. Minuli mesec je namreč sedem dni neumorno delal pri delovodjevi hiši in najbrž pričakoval, da se mu bo pri železniškem plačilnem listku pokazalo kot ponavadi: plačani sedemdnevni dopust ali nekaj takega!

A najbrž ni več šlo tako kot ponavadi, kajti na obračunskem listu je pisalo: sedem dni opravičene, a neplačane odsotnosti! Neplačane! Zato je bila pričakovana plača ustrezno manjša in delavec razumljivo ni vzdržal, z njim pa najbrž tudi ostali prostovoljni graditelji, kajti jeseniškemu sindikalnemu svetu, kjer so poiskali zaščito in varstvo, so dali vedeti, da delovodjeva samovolja zdaj res že presega vse meje...

Mislimo, da bo delovna organizacija UVP iz Ljubljane že morala malce pretipati take samopašne delovodje po filialah, ki očitno izkoriščajo svoj delovni položaj za lastne materialne koristi. Kaj pa se to pravi? Opravičena odsotnost in hajd varit k hiši v Prijedor!

D. S.

Gobarska sreča

Jurček, težak skoraj dva kilograma

Radetu Kneževiću, zaposlenemu kot poštarju na Jesenicah, se je minulo nedeljo v Plavškem Rovtu nad Jesenicami nasmehnila posebna sreča. Ko je že nabral skoraj celo vrečko odličnih jurčkov, je nenadoma v travi zagledal velikega gobana, popolnoma zdravega, prav nič gnilega ali črvicega. Ko so ga doma stehali, se je izkazalo, da tehta domala dva kilograma.

»Čeprav sem navdušen gobar, tako velikega gobana še nisem videl in tudi sosedje, ki prav tako marljivo nabirajo gobe, pravijo, da je res prava gobarska trofeja. Letos sem nabral že

Rade Knežević s svojo gobarsko trofejo

kar precej gob, vedno na istem kraju, vedno v Plavškem rovtu...

Dahnili so da:

Dahnili so da: V Škofji Loki: Majda Bečan in Franc Ravnihar iz Virmaš; Marinka Štalec in Branko Kavčič iz Dražgoš; Andreja Bogataj in Robert Kopač iz Zirov; Anita Peternelj in Miran Tavčar iz Sopotnice; Tanja Košir in Marko Oblak iz Škofje Loke; Majda Zontar in Marjan Ziberl iz Škofje Loke.

Na Jesenicah: Sonja Rozman in Tomaž Česnik z Bleda; Uršula Zorko in Robert Pesjak z Brega; Magda Ucmian in Jože Kosič iz Jesenic; Tanja Karlin in Leopold Kovačec iz Mojstrane; Manuela Arh in Mitja Petraš iz Mojstrane; Lilijana Gartner in Branko Tkalec iz Mojstrane. Čestitamo!

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

ZDENKA TONJA

Pisala nam je Jana Fortuna z Loga v Poljanski dolini, hči 60-letnega invalida. Takole pravi: »Včeraj (5. septembra) je oče ves srečen prišel domov in dejal, da je vesel, ker pri nas še najdeš prijaznega človeka, sploh pa je bil navdušen, ker je bila to mlado dekle. Kupoval je vozovnico na predprodaji kart na avtobusni postaji v Škofji Loki. Ker pri blagajni ni bilo vrste, sta se z dekletom malo zaklepetala. Pogovor mu je prilegel. Ko je prišel domov, je dolgo govoril o prijaznem dekletu in dejal, da bi bilo vredno o njej napisati nekaj v vaši rubriki...»

Pogledali smo na škofjeloško avtobusno postajo in za blagajniškim okencem našli Zdenko Tonja, doma pri Sv. Duhu. Pohvala jo je prijetno presenetila, priznala pa je, da se moža ne spomni. Večkrat poklepetala s katerim od potnikov, ki čaka na avtobus. Takrat, ko avtobusi ne vozijo, se da, sicer je gneča pred okencem prevelika. Večina potnikov namreč raje kupi karto v predprodaji kot šele na avtobusu.

Prijazna Zdenka Tonja bo, žal, za okencem le še do 20. septembra. Prišla je z začetkom meseca prek mladinskega servisa, da bi nadomestila redno zaposlenega delavca med dopustom. Kmalu se ji začne študij, prvi letnik šole za socialne delavce.

»Prejšnja leta sem med počitnicami običajno delala na SDK. Delo na postaji mi je všeč. Tu so ljudje. Rada imam ljudi, rada se pogovarjam z njimi.«

Očitno si je Zdenka Tonja izbrala pravi študij.

H. Jelovčan
Foto F. Perdan

Male gorenjske vasi

Laniše

Piše: D. Dolenc

Laniše pride od lanu

Da je tokrat na vrsti vasica Laniše nad Sovodnjim, je »kri-va« pravzaprav Srejdnska mama, ki te dni praznuje svoj vi-ma, ki te dni praznuje svoj vi-ma, ki je jubilej, 90-letnico. Najstarejša vaščanka je, veliko hudega je skušala v življenju. In kar prav smo prišli. Tu je namreč gospodar Bojan Siřnar poštar za vse te kraje, pa smo kaj hitro pošteli vse hiše in duše v njih: na Franconovšu, Započivalu, pri Blažu, pri Matevčinu, pod Osojnicami, na Rupah, pri Kristini, pri Lisjaku, na Brnici, v Loputniku, Srednje brdo, pri Uštinu, pri Radu in na Mahov-šu. Blažova hiša je prazna, pri Krvinčku je podrto, pri Uštinu je prazno... Vsega pa je 51 prebivalcev. In kot pove Janez Treven, gospodar pri Lisjaku, se vas imenuje Laniše zaradi lanu, ki so ga tod ljudje nekoč sejali. On zadnjega lanu ne pomni več. Le to lepo slovensko ime je še ostalo in pa na oni strani pri Kladju Podlaniš-če, ki pa spada že pod Primor-sko.

Laniše so razložena vas v grapi Javorščice, k njej pa spa-

dajo tudi samotne kmetije po bregovih zahodno od nje. Do nje se pride po cesti, ki je speljana po grapi od Sovodnja do Javorjevega dola, do posameznih kmetij pa držijo kolovozne poti. No, včasih so bile kolovozne, danes do vseh kmetij vodi dobro vzdrževane poti, do vsake se pride z avtom. Vas spada pod krajevno skupnost Sovodnj skupaj z vasmi Koprivnik, Stara Oselica, Javorjev

dol, Hobovše, Podjelovo brdo in delom Cerkljanskega vrha.

Kontrabantarji so bili tod doma

Laniše imajo za sabo hudo zgodovino. Med obema vojnama je bila vas razdeljena z državno mejo. Že včasih, ko so

»kontrabantali« čez mejo, z naše strani so na italijansko nosili kavo, moko, maslo, tobak, saharin, vodili tja celo živino, nazaj pa nosili riž, kakšno blago in kaj podobnega, so živeli v stalni napetosti. Če so koga dobili, je bila hitro kazen, in ker ni bilo denarja za plačilo kazni, so jo morali odsedeti. A kaj ko je bilo tihotapljenje tako mamljivo! Tako blizu je bila meja, domačini so poznali vsak kotiček, vsako grapo, vsak grm, za katerega so se lahko skrili in točno so vedeli, kdaj so finančarji na zapečku, ko se bo dalo celo živino spraviti čez mejo. Pri Lisjaku, eni najvišje ležečih hiš v Lanišah, je mama Marija Treven pekla kruh, ki so ga kontrabantali čez mejo. Najhuje je bilo, če so pri kom dobili saharin. Zaradi dveh malih škatlic tega prepovedanega, a tako vabljivega sladila je bila Srejdnska mama leta 1937, ko je imela že devet otrok in je bil najmlajši star šele 6 mesecev, 35 dni zaprt v Idriji na gradu. Morala je kdaj pa kdaj kaj odnesti, da so preživi. Le 200 m od hiše je bila meja.

Najhuje pa je prišlo med zadnjo vojno. Nemci so hiše ob meji dobesečno zravnali z zemljo. Spomladi 1942. je bilo.

Medtem ko so nekatere družine iz doline preselili v Srbijo, so tem porušili hiše in jih nase-lili v hiše, iz katerih so one preselili.

»Nemci so to znali sistematsko narediti,« pripoveduje Janez Treven, gospodar pri Lisjaku pod Bevkovim vrhom. »Najprej so mobilizirali vso vprežno živino in vozove, tudi

iz vseh drugih hiš. V dveh dneh smo morali preseliti. Vse je moralo biti prazno. Tretji dan so bili tu že delavci in delovodje,

ki so strokovno začeli podirati. Pri strehi so začeli. Od gradbenega materiala si lahko kaj vzel in odpeljal. Potem so podrli vse do tal. Noben kamen ni več stal na kamnu. Tako temeljiti so bili pri svojem delu, da že takoj, ko so odšli, nisi več vedel, kje je stal kakšen zid. Na Srednjem brdu niti vodnjaka niso več našli, ki so ga imeli pod kuhinjo. Le kamenje je ležalo naokrog, ki pa so ga kmalu zarasle koprive. Selili so pri nas, Lisjakove, Uštinove, Kocjanove, Srednjikarjeve, ljudi iz Srednjikarjeve bajte, Brničarjeve, Kebrove, Srobotarjeve. Večino ljudi iz teh hiš so preselili na Sovodnj, le Uštinove in nas v Koprivnik, Kocjanove pa v Stara Oselico.

Nesrečo smo imeli tudi po vojni. Leta 1946 smo na novo zgradili hlev, ravno pokrili smo ga, ko je prišel vihar in ga podrli. Vseh 5400 kosov strešne opeke je pobilo, do zudnje. Šest delavcev nas je bilo v hlevu, za betoniranje nosilcev smo pripravljali, a je vse zlomilo, nič se ni dalo kasneje porabiti. Vso voljo smo izgubili in če ne bi tako pomagali sosedje, bi gotovo pustili vse skupaj in šli kam drugam.

ureja DARINKA SEDEJ

POGLEJ, PRIMERJAJ, PREMISLI!

Gledate izdelek, ki ga uporabljamo vsak dan.
Da, to je originalna vzmetnica JOGI Termal,
ki ima svojo ceno;
danes ali po treh mesecih kreditiranja.

Foto: arhiv Meblo FABRIKA 13

Katera
je mamljivejša?

* Izhodiščna cena je bila izračunana 1. 8. 1989 v salonu Mebla v Ljubljani.

**MI NE DAJEMO POPUSTA PRI GOTOVINSKEM NAKUPU,
DAJEMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO IZHODIŠČNI CENI!**

MEBLO

Nakup naših izdelkov z gotovino se splača!
(v salonih MEBLO in nekaterih trgovinah s pohištvo)

Saloni Mebla: Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Maribor, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Varaždin, Đakovo, Novi Sad, Subotica, Stara Pazova, Novi Beograd, Sarajevo, Titograd, Skopje

Prepogoste nesreče s traktorji

Traktor - pomočnik in uničevalec

Večja mehaniziranost kmetij sicer zelo lajša delo na zemlji, hkrati pa zaradi nepravilnega ravnanja s temi pripomočki kmet trpi gmotno škodo, poškodbe, invalidnost, primeri se tudi veliko smrtnih nesreč. Traktor je postal na kmetiji dobrodošel pomočnik, žal pa ob pomanjkljivem znanju o mehanizaciji tudi uničevalec. Zaradi napačnega ravnanja s tem delovnim strojem je marsikatera kmetija ostala brez naslednika.

Foto: F. Perdan

Na Gorenjskem se je v zadnjih petih letih primerilo 41 prometnih in 14 delovnih nesreč s traktorjem, 9 prometnih in 6 delovnih se je končalo tragično, ostale pa s hujšimi ali lažjimi ranami. Večina prometnih nesreč se traktoristom primeri na lokalnih in nekategoriziranih cestah, delovne pa na poljskih in gozdnih poteh. Če so v prometu najpogostejši razlogi za nesrečo neprilagojena hitrost, preobteženost prikolic, napačna stran vožnje in izsiljevanje prednosti, pri delovnih prevladuje nepravilno obračanje ali vožnja v strmini, napačna menjava prestav, nepravilno naložen tovor in tehnično stanje traktorja. Resda ima vsako leto več ljudi potrdilo o znanju za delo s traktorjem (potem ko opravijo tudi ustrezen tečaj), toda nezagod, do katerih

prihaja pretežno zaradi neznanja, je še vedno preveč. Medtem ko so se kmetije močno mehanizirale - danes ima vsaka vsaj en traktor - je bilo naključju in kmetom samim prepuščeno, da se ustrežno tehnično izobrazijo. Tečaji, ki jih prirejuje za traktoriste, so večidel namenjeni ravnanju v prometu, traktor pa je vendarle bolj delovni stroj kot vozilo. Kot zaskrbljeno zatrjuje Ivan Demšar, inšpektor za varnost prometa pri UNZ Kranj, celo šole za kmetovalce dajejo premalo znanja iz kmetijskega strojništva.

Nič čudnega torej, če so le redki traktorji, ki jih kontrolirajo na cesti, popolnoma opremljeni (še bolj to velja za prikolice in priključke ki jih vlečejo), za številne, ki se prevažajo po nekategoriziranih ce-

stah in po drugih kmetijskih terenih, pa niti ne vedo. Nič čudnega tudi, če se na traktorjih ali celo na delovnih priključkih vozijo cele družine, tudi majhni otroci, čeprav je to hudo nevarno. Otroke najdemo celo za traktorskim krmilom. Statistika prometnih in delovnih nesreč s traktorji ima med žrtvami tudi otroke. V petih letih sta bila med ranjeni celo dva otroka med 7 in 14 leti, 8 pa starih od 14 do 18 let. Tudi sicer te žalostne številke dokazujejo, da se v nesrečah s traktorji usodno poškoduje ali umre največ ljudi v cvetu let: dva mrtva in 14 ranjenih je bilo starih od 18 do 30 let, pet mrtvih in 15 ranjenih pa med 30 in 50 let, tako da je veliko kmetij ostalo brez gospodarjev v najlepših letih.

K opremljenosti traktorjev sodijo tudi varnostni loki in kabine. Pred leti, ko so hoteli spodbuditi pri kmetih nakup le-teh, so jih trgovci ponujali s popustom. Le pri naključnih nadzorih tehnične opremljenosti lahko ugotovijo, koliko traktorjev je opremljenih z njimi. V nesrečah, ki so se zadnjih pet let zgodile na Gorenjskem, pa je bilo z lokom ali kabino opremljenih le polovica teh vozil. Najbrž to velja tudi sicer, kar pa je sila težko ugotoviti, saj vsi traktorji, ki jih imajo gorenjske kmetije, niso evidentirani niti zavarovani. Sicer pa, kako naj kmetije spoštujejo določila o namestitvi varnostne kabine, če tega ne upoštevajo niti na traktorskih tekmovanjih.

Vsem pomanjkljivostim, ki so značilne za delo in vožnjo s traktorjem, se rad pridruži še alkohol, ki botruje tudi številnim nezgodam za traktorskim krmilom. Jeseni in spomladi, ko je na poljih največ dela, se dogodi tudi največ nesreč. V preteklih petih letih se je največ nesreč primerilo julija, kar 12. maja 8 in septembra 7. Jeseni preklinjamo tudi vozniki avtomobilov, pa ne toliko zaradi počasnosti traktorjev, ki nam kratijo naglico, temveč bolj zaradi nesnage, ki jo s polj privlečejo na cesto. Včasih traktorje sledimo prav od polja do doma, ko puščajo za seboj plasti zemlje. Prometni miličniki pravijo, da to ni le grdo, temveč tudi nevarno. Če namreč čez nanošeno prst na cesti dežuje, je cesta spolzka kot ob poledici.

Sezona traktorjev še ni končana, največ kmečkega dela je prav v jesenskem času. Prometna milica obeta, da bo v tem obdobju poostrija nadzor nad traktoristi, tudi zato, da bi izboljšali zdaj precej zaskrbljujoče stanje in se izognili tragičnim posledicam, ki jih ima napačno ravnanje traktoristov.

D. Z. Zlebir

Več reda

Ljubljana, 14. septembra - Slovenski izvršni svet je na zadnji seji obravnaval spremembe republiškega zakona o prometni varnosti. Veliko dvomov je sprožila predlagana novost o registraciji mopedov.

V drugih jugoslovanskih republikah in tudi drugod v Evropi imajo registrirana kolesa z motorjem, čemur naj bi se v novem republiškem zakonu o varnosti prometa prilagodili tudi mi. To bistveno novost so poleg ostalih tehtali tudi na zadnji seji slovenskega izvršnega sveta, vendar je zbudila precej pomislekov. Člani so sodili, da utegne predvidena registracija mopedov biti velik finančni zalogaj, saj je v Sloveniji kakih 250 tisoč koles z motorjem, kar ne bo ravno lahko obvladljivo.

In kaj je o registraciji mopedov zapisano v osnutku republiškega prometnega zakona? Postopek za registriranje koles z motorjem in podaljševanje veljavnosti zanje naj bi bil poslej takšen kot za vsa druga motorna vozila. Lastniki teh vozil bodo morali mopede obvezno zavarovati za škodo, ki jo povzročijo soudeležencem v prometu. Kaže, da bodo to določilo hkrati s poročilom o varnosti prometa v Sloveniji tehtali tudi skupščinski delegati.

Sicer pa osnutek zakona nalaga več odgovornosti za prometno varnost delovnim organizacijam, pa tudi pešcem, medtem ko naj bi otrokom zagotovili varnejše gibanje po cestah z obveznim spremstvom oseb, starejših od 14 let.

D. Z.

Kranj, septembra - K ukrepom, ki se jih vzdrževalci cest polotijo pred začetkom šolskega leta, da bi bil korak v šolo varnejši, sodi tudi obnavljanje cestnih označb. Na Primskovem, kjer je eden najbolj nevarnih odsekov za otroke, so jih pobarvali sredi prejšnjega tedna.

Foto: F. Perdan

Linija II v Termiki nima gradbenega dovoljenja

Sveti Duh, avgusta - Škofjeloška Termika je rekonstruirala II. linijo za proizvodnjo svojih izdelkov po izdanem gradbenem dovoljenju škofjeloške občine. Krajevna skupnost rekonstrukciji oporeka, češ da je nezakonita, na kar se je tudi pritožila.

Ker krajevna skupnost ni mogla uveljaviti in zavarovati svojih pravic v postopku izdaje gradbenega dovoljenja, - občina je izdala samo urbanistično potrdilo - se je KS v zakonitem roku pritožila, ko je izvedela za izdano potrdilo. Občinski upravni organ je ni upošteval kot stranke v postopku, se je obrnila na sodišče. Vrhovno sodišče SRS je s sodbo pred dvema letoma odpravilo odločbo Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo o gradbenem dovoljenju. Na osnovi te sodbe je je občinski upravni organ postopek ponovil, pri čemer pa ni upošteval pripomb krajevne skupnosti. Zato je slednja vnovič vložila tožbo na vrhovno sodišče. To je o zadevi sklepalo junija letos in odpravilo odločbo Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo.

Tako Termo iz Škofje Loke za že rekonstruirano II. linijo nima gradbenega dovoljenja, zato pri krajevni skupnosti Sveti Duh sodijo, da je nezakonita. Iz sodbe tudi izhaja, da se je z rekonstrukcijo povečala proizvodnja, kar ni dovoljeno z nobenim predpisom in v nasprotju s trditvijo investitorja in občinskega organa, da se z rekonstruirano linijo proizvodnja ne bo povečala.

NESREČE

Povožil tri pešce na pločniku

Umrla pod avtomobilom

Senčur, 18. septembra - Okoli Seste ure zjutraj se je na lokalni makadamski cesti med Velesovim in Senčurjem zgodila prometna nesreča, v kateri je umrla 22-letna Cirila Kern iz Velesovega. Med vožnjo je njen avto na gramozu začelo zanašati, nato je zdrsil in zapeljal čez levi rob ceste, kjer je trčil v star betonski kitometriški kamen. Trk je bil tako silovit, da je kamen izruvalo in ga vrglo več metrov naprej na kup gnoja, v katerem se je zatem zaletel še avto. Voznica, ki ni bila pripeta z varnostnim pasom, je padla iz avtomobila, ta pa se je prevrnil nanjo, tako da je pod razbitinami umrla.

D. Z.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

pomnijo. Tako denimo Franc, če ga spomin zaradi alkohola ni pustil na cedilu. Mladima miličnikoma, ki sta ob tisti priložnosti usmerjala promet, je skušal nakresati soliti pamet. Bil je tako nadležen, da sta morala poslati po »marico«. Z njo so Franca naposled odpeljali in ga zadržali v posebnih prostorih milice.

Glava trša od železa

Pred časom sta se na Jesenicah v dopoldanski izmeni ste-

Švicar navdušen nad Julijci in reševalci

Slovenski gorski reševalci enakovredni švicarskim

Vrata, 18. septembra - »Nobenih težav ne bo s pripravo posebne številke biltena IKAR (mednarodne komisije za reševanje v gorah) o vaših gorskih reševalcih,« je posebej za Gorenjski glas izjavil g. Christian Hauser, vodja informacijske službe pri tej evropski organizaciji, ki šteje 16 članic, sedež pa ima v Švici, odkoder je doma tudi gost.

Prve dni sta odšla s Pavlom Šegulo po poteh Julijskih gora, v petek so mu člani sekretariata Komisije za GRS Slovenije pripravili pogovor o delu slovenske GRS in mu tudi pokazali video posnetek Janeza Brojana in zdravnika Janka Kokalja, kako rešujejo naši gorski reševalci, skupaj s piloti Letalske enote milice z Brnika, ko ponesrečenim pomagajo s helikopterskimi prevozi in reševanji iz sten. Zvečer so zastopniki 16 postaj GRS Slovenije, krajani Mojstrane in Dovj na polnili dvorano kulturnega doma, kjer so si ogledali švicarski film o helikopterskem reševanju, posnet po resničnem dogodku v njihovih gorah. Videli so tudi film o turnem smučanju

pla dva gradbena delavca. Eden od njiju je zgrabil montirno železno in z njim drugega potpal po črepinji. Ko so na pomoč prihiteli tamkajšnji miličniki, ni bilo nič usodnega. O tem, ali si je oni z železom premislil in ga naposled ni uporabil, ali pa je imel drugi betico tršo od kovine, zgodovina molči.

Hotelske usluge

Iz hotela Triglav v Mojstrani so klicali na milico, češ da domačin Zvone tam razgraja in razbija. Milica je sumila, da bo možak s tem nadaljeval, zato

ga je odpeljala v svoje prostore, kjer je prenočil. V hotelu Triglav niso bili prav nič ljubosumni, ker jim je konkurenčna firma odzrla eno nočitev.

Nekaj prask in strgana majica

Ko sta si Rado in Vojko oni dan skočila v lase v kranjskem baru Zora, se je še kar srečno končalo. Bojeviteža sta utrpela nekaj prask, pri nasilnem opravihu pa si je eden od njiju strgal tudi majico. Možje postave, ki so bili klicani na kraj dejanja, so za začetek razsodili, da je bila krivda Vojkova. Kaj več pa sodnik za prekrške.

Klateških psov skorajda ni več

Škofja Loka, avgusta - Kaže, da so škofjeloški lovci lani in to pomlad tako temeljito očistili svoje terene klateških psov in mačk, da ni bojznosti za steklino ali kaj podobnega.

Na delegatsko vprašanje o klateških psih in mačkah na Škofjeloškem je dala odgovor Veterinarska inšpekcija Gorenjske. Ta ugotavlja, da prvih klateških psov brez lastnikov na Škofjeloškem skorajda ni. Stalna opozarjanja lastnikov odvezanih psov in mačk, da bodo pač klateče živali brez opozarjanja postreljene, je zaleglo. Veliko so pri tem pomagali tudi občani, saj so lovce oziroma inšpekcijo sproti opozarjali na klateče se živali. Lani je bilo podanih 28, letos 12 prijav.

Tako so člani lovskih družin v občini Škofja Loka pobili lani in v prvi polovici letošnjega leta več kot 160 psov in 270 mačk, kar je približno 10 odstotkov psov, registriranih v letu 1988 ob obveznem cepljenju psov proti steklini.

D. D.

Kadar mačke ni doma...

Starša sta šla na dopust, sin Boštjan pa je povabil prijatelje v goste. Kot je med mladimi navada, so poslušali glasno glasbo, kar pa je zmotilo sosedo v Podlubniku. Na njihov poziv so prišli miličniki in ti so zahtevali, naj utišajo muziko na sobno jakost. To so mladci tudi storili, a komaj sta miličnika izginila za prvim vogalom, so glasbeni hrup obnovili. Roka pravice se je takoj spet iztegnila in jih kaznovala - miličnika sta namreč nezaupljivo čakala pod oknom, ali bodo fantje upoštevali odredbo.

Solil jim je pamet

Lep čas je že od tedaj, ko je bila v Škofji Loki kolesarska dirka, a nekateri jo še dobro

Mirko Kunšič

POGLEJ, PRIMERJAJ, PREMISLI!

Gledate sedežno garnituro, ki jo lahko imamo na vrtu ali balkonu.
To je garnitura BRIONI, ki ima svojo ceno;
danes ali po treh mesecih kreditiranja.

Izhodiščna
cena
(9.346.000 din)

Cena
s financiranjem
(16.683.000 din)

Katera
je mamljivejša?

* Izhodiščna cena je bila izračunana 1. 8. 1989 v salonu Mebla v Ljubljani.

**MI NE DAJEMO POPUSTA PRI GOTOVINSKEM NAKUPU,
DAJEMO VAM MOŽNOST NAKUPA PO IZHODIŠČNI CENI!**

MEBLO

Nakup naših izdelkov z gotovino se splača!
(v salonih MEBLO in nekaterih trgovinah s pohištvo)

Saloni Mebla: Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Maribor, Zagreb, Rijeka, Karlovac, Varaždin, Đakovo, Novi Sad,
Subotica, Stara Pazova, Novi Beograd, Sarajevo, Titograd, Skopje

Dvajseto srečanje gorenjskih turističnih delavcev

V bohinjskem (slovenskem) raju je vredno živeti

Bohinj, 16. septembra - "V tem bohinjskem in slovenskem raju je vredno živeti, zato bom v turistično delo skušal vključiti čim več mladih, saj sem prepričan, da demokracija in sproščenost mora roditi uspehe," je kratko in malce čustveno dejal Cene Resman, ko mu je za več kot četrtoletno delo v bohinjskem turističnem društvu (kaj ni postal že zaščitni znak bohinjskega turizma?) Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, izročil priznanje Turistične zveze Jugoslavije.

V sozvočju z Resmanovimi besedami je bil tudi kratek, toda učinkovit nagovor radovljiskega župana Marka Bezjaka, ki je dejal, da je kot župan zadovoljen z delom turističnih društev, kot predsednik svet gorenjskih občin pa ni zadovoljen, ker je Gorenjska tudi turistično premalo povezana. Dodal je, da so slovenski župani minuli četrtek v slovenskem geometričnem središču odkrili ploščo z napisom "Živimo in gospodarimo na svoji zemlji" in v polni dvorani bohinjskega hotela Kompas požel buren aplavz. Dolg in splošen je bil govor predsednika Turistične zveze Slovenije Marjana Rožiča, ki je med drugim dejal, da so rezultati letošnje turistične sezone slabši od pričakovanih, gostov je bilo manj, imeli pa so več pripomb, tudi s cenami smo povzročali zmedo. Zelo pomembne bodo priprave na zimsko in nato na poletno sezono, ki ne bi smele biti več napravljene po starem kopitu, kakor so bile na letošnje.

Potrebni so novi prijemi

Dolg, toda konkreten pa je bil govor Andreja Babiča, predsednika Gorenjske turistične zveze, ki je dejal, da je bila letošnja sezona na Gorenjskem še kar uspešna, za privabljanje gostov pa bodo potrebni novi prijemi v smislu večjega posluha za želje gostov. Omenil je premalo izkoriščene možnosti izletov in bivanja v planinah, v turistično izletništvo bi lahko vključili tudi kmetije (prigrizek, pijača), razvojni načrt Triglavskega narodnega parka pa bi moral bolj upoštevati koristi ljudi, ki v njem živijo, saj je zadnje čase vse več polemik, zakaj ga ne cenijo. Premalo je izkoriščeno leško letališče, na (mednarodnem) brniškem letališču pa je denimo pošta odprta tako kot drugod (od 8. do 18., ob sobotah do 12. ure), telefoni pa so na žetone, ki jih ne prodaja nihče drug kot pošta in potniki lahko telefonirajo le takrat, ko je odprta. Nove možnosti bo turizmu odprl Karavanški predor, če jim bomo seveda znali izkoristiti, vključevanje v Evropo 92 pa bo terjalo strožjo kategorizacijo hotelov, restavracij, gostiln, itd. Spremeniti bo potrebno davčno po-

Srečanje je bilo dobro obiskano, prišel je tudi domačin Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, ki ga je Marija Cvetkova hudomušno pozdravila, da v Bohinju ne pravijo "naše gore list", temveč "bohinjskega plota kol". Foto: D. D.

Spored je povezovala Marija Cvetkova, ki je s pripovedovanjem bohinjskih šal poskrbela za odlično razpoloženje v dvorani. Foto: D. D.

litiko, še več storiti za izobraževanje kadrov in turistično vzgojo ljudi, kjer imajo pomembno vlogo tudi turistična društva, na Gorenjskem jih je zdaj 47, po Babičevem prepričanju bi morali njihovo mrežo še bolj izpopolniti. Turistične delavce torej čaka še veliko dela, le z delom in z novimi prijemi bomo dohiteli sosednje Korošce (avstrijske), ki so letos znali izkoristiti alge ob morju, saj so število nočitev po posameznih krajih povečali od 4 do 22 odstotkov, deževno vreme pa jim je celo koristilo, saj so povečali promet v trgovinah, zlasti pa v kulturnih ustanovah.

Kraji so vse lepše urejeni

Na srečanju so podelili priznanja najlepše urejenim krajem, ocenila jih je posebna komisija (Janko Oblak, Mirko Ramuš, Anka Bernard, Franc Križnar), ki ugotavlja, da so iz leta v leto lepše urejeni in vsaj v tem pogledu je torej turizem v vzponu. Izven kategorije je Bled, ki je tudi letos zbral največ točk, uvedli pa so novo skupino - občinska središča, v njej je največ točk zbrala Radovljica, sledi jim Tržič, njemu pa Škofja Loka. Med turističnimi kraji je zmagala Kranjska gora, pred Lescami in Bohinjem, med izletniškimi kraji Mojstrana pred Cerkljami in Begunjami, med manjšimi turističnimi kraji pa Žirovnica pred Ribnim in Poljanami.

Prva mladinska turistična poslovalnica

Posebno priznanje so izročili turističnemu podmladku na Osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici in mentorju Jožetu Cvetku. Junija letos so namreč odprli prvo mladinsko turistično poslovalnico pri nas, učenci v njej nudijo informacije, prospekte in spominke, pripravljajo pa se tudi na vodniško delo. Vsekakor vredno posebne pohvale.

M. Volčjak

Svečan konec tedna na Visokem

Še z vremenom so se sporazumeli

Visoko, 18. septembra - Razlogov za zares svečano praznovanje krajevnega praznika v krajevni skupnosti Visoko v kranjski občini ob koncu minulega tedna res ni bilo malo. Ob akcijah, ki so jih začrtali že pred leti in takšnih, ki so se jih lotevali v zadnjem času ter jih ob koncu minulega tedna ob krajevnem prazniku proglasili za končane, bi bili lahko ponosni v marsikateri občini, kaj šele v krajevni skupnosti.

Še z vremenom, je nekdo rekel, so se uspeli Visočani ob koncu tedna "sporazumeti", da je bilo vse skupaj še bolj praznično. Sicer pa k tej šaljivi ugotovitvi morda še ena; kronisti vedo povedati, da je bilo Visoko že svoje čase v neravno tako odmaknjeni zgodovini občina in če bo šlo tako naprej ima vse izglede in možnosti, da postane še enkrat.

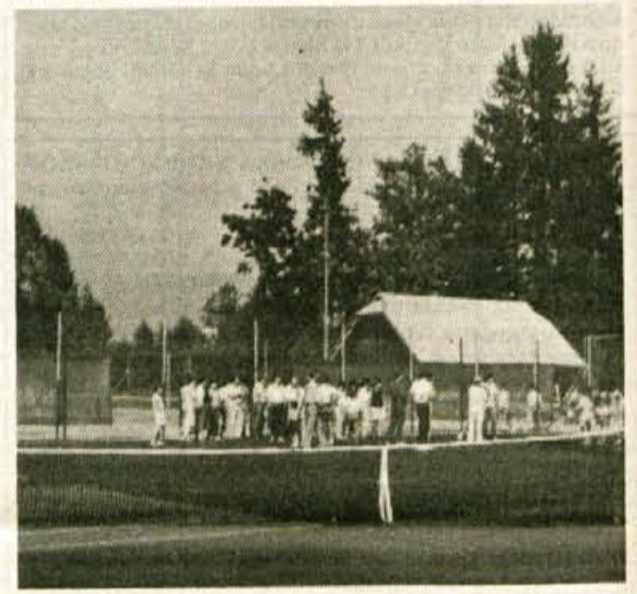
Praznično razpoloženje se je začelo v krajevni skupnosti Visoko v petek dopoldne, ko je Mercator, tozdr Preskrba Tržič odprl novo samopostrežno trgovino z bifejem. Veliko so v vodstvu krajevne skupnosti pripomogli, da je Mercator v rekordnem času (v treh mesecih) uspel uresničiti tudi ta del svojega programa, sprejete ga že pred leti. Že samo nova trgovina bi bila za krajevno skupnost lahko velik praznični dogodek. Vendar pa so že naslednji dan, v soboto, praznično razpoloženje obogatili z otvoritvijo sistema kablanske televizije. Uspeh ob izgradnji sistema, ki so ga zgradili letos, je toliko večji, ker je hkrati stekel tudi interni televizijski program iz trenutno še začasnega studia; v načrtu pa imajo, da dobijo v zadržnem domu nov studio. Nič manj svečana ni bila po sobotni otvoritvi kablanskega TV sistema slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti (tudi to sejo so v živo prenašali po internem TV kanalu), na kateri je med drugim avtor knjige Franc Štefe-Miško predstavil

knjigo, ki jo bo zdaj moč kupiti tudi v krajevni skupnosti Visoko in Hotemaže-Olševke.

Ob tem, da so v soboto, še pred otvoritvijo kablanskega sistema in slavnostno sejo odprli tudi prizidek pri garderobah v športnem parku, pa so potem v nedeljo popoldne v parku proslavili še otvoritev dveh teniških igrišč z umetno travo. Osem takšnih igrišč je danes v Sloveniji in akcijo, ki so se je lotili v krajevni skupnosti letos, so speljali skupaj z delovnimi organizacijama Iskra Commerce in Iskra ERO.

Pomembne otvoritve in velike pridobitve za krajevno

skupnost in občino pa so ob koncu tedna spremljale tudi druge slovesnosti, saj v teh dneh slavi desetletnico tudi vrtec Janček na Visokem. Tako kot že večkrat je proslavljanje obogatil mešani pevski zbor in praznovanje pa so spremljala tudi tekmovanja v tenisu in kot zanimivost nazadnje še tekma v ragbiju med igralci Kolojsa in angleškimi člani moštva. Skratka, s številnimi uspehi ob skupnih naporih so konec tedna na Visokem slavili krajevni praznik, praznovanje pa bodo zaključili prihodnjo nedeljo s tradicionalnim športnim popoldnevom v športnem parku. A. Zalar

Že deveta otroška veselica v Stražišču

Živžavček se ne izpoje

Stražišče, 16. septembra - Sobota, ki je že devet let tradicionalno namenjena prvi otroški veselici, je bila tudi tokrat živahna. Veselje se je začelo že dan poprej s kolesarjenjem, boljšim trgom in letnim kinom, motorni zmaj pa je nad Kranjem in prireditvenim prostorom trosil letake z vprašanji, s katerimi je mladež na sobotnem Živžavu sodelovala pri velikem nagradnem žrebanju.

Stražiškemu Živžavčku, ki mu je oče znani domačin in prijatelj otrok Andrej Šifrer, je devet let, a ni izgubil prav nič svoje sv. ežine in vedrine. Tradicionalno otroško veselico, prvo te vrste, po kateri so se

cem, pa poslušali program, ki se je odvijal na velikem odru. Tamkaj so se poleg nepogrešljivega Andreja Šifrerja zvrstile glasbene skupine, med njimi tudi Agropop, Čudežna polja in Pink Panther, otroci iz kranjskih vrtcev, pevci Anika Horvat, Stane Vidmar, Mateja Kolečnik, žirovski godbeniki, leški padalci, akrobatski smučarji, pa televizijski Periskopovci, skratka pisana družina znanih obrazov. Kot navadno tudi letošnji odraslim ni bil dovoljen vstop, če niso bili v družbi otrok. Če pa so že bili, so smeli ob strani počakati, da se njihovo potomstvo naučijo sobotnega veselja. Na obronku gozda je bila zanje postavljena čakalnica nalašč po njihovem okusu, kjer se je streglo z jedačo in pijačo.

Narišimo sonček.

Otroški Živžav v Stražišču torej kljub resnim letom še kar vleče. Otrokom je všeč, staršem pa se dozdeva, da je zaplul v preveč komercialne vode. Iz leta v leto je pod Sempeterskim gradom več stojnic z raznovrstnimi izdelki, ki nikakor niso poceni, pa tudi pravico do nekaterih otroških dejavnosti na Živžavu si morajo mali obiskovalci že kupiti.

D. Z. Zlebir
Foto: F. Perdan

Baloni, pisani baloni

kasneje gledovali prireditelji širom Slovenije, je letos morda obiskalo manj otrok kot prejšnja leta, pa zato ni bila nič manj hrupna in radoživna. Otročad se je zabavala na podoben način kot prejšnja leta: slikali so, se pustili frizirati ali si slikali po obrazih klovnovske maske, nastopali na odru sramežljivih, zbijali pločevinke za valjive nagrade, vmes lovili letake, ki jih je trosil motorni zmaj, se vozili po mali improvizirani železnici z miniaturnim vlakom.

A. Ž.

Velika letalska prireditev na Brniku

Brnik, 18. septembra - Osemdeset let mineva letos, ko je Edvard Rusjan prvič poletel z motornim letalom lastne konstrukcije in izdelave v tem delu Evrope. Ta jubilej bo simbolično obeležen konec tedna z veliko letalsko prireditvijo na letališču na Brniku.

Po nekaj letih bomo tako na Brniku ljubitelji športnega in letalstva nasploh spet pričali, kot so napovedali na novinarski konferenci minuli teden prireditelji, eni največjih in zanimivih tovrstnih prireditev pri nas. Letalski miting, ki bo sestavljen iz dveh 45 minutnih programskih delov, bo najprej v soboto, 23. septembra, in bo hkrati pomenil generalko za nedeljsko prireditev naslednji dan. Sicer pa bo oba dneva na letališču tudi zanimiva razstava letal in letalskih strojev.

Podobno kot pred tremi leti ob podobni letalski prireditvi na Brniku, bo prireditelj, ki v obeh dneh (prireditev pa bo

ob vsakem vremenu) pričakuje velik obisk, poskrbel predvsem za varnost. Parkirnih prostorov za avtobuse in osebne avtomobile bo dovolj. Oba dneva bodo na letališče vozili tudi avtobusi. Sicer pa velja nasvet, da se, tako v soboto kot v nedeljo, na prireditev odpravite pravočasno.

Kot rečeno, bo že od 9. ure naprej v hangarjih Smelta in GZS na ogled razstava, letalska prireditev pa se bo začela ob 11. uri.

Športni del prireditev bodo začeli zmajarji in padalci ter v nadaljevanju še jadralna letala, štiri letala UTVA-75, motorni zmajji in helikopterji Letalske enote milice. V drugem, voja-

škem delu programa (ta del programa bo tudi finančno pokrila JLA sama) pa se bodo najprej predstavile gazele in v nadaljevanju jastreb, super galeb, orel, Mig 21 in Mig 29. Za konec pa je predviden še nastop akrobatske letalske skupine Leteče zvezde z letali jastreb.

Na novinarski konferenci so prireditelji napovedali, da letalske prireditve televizija najbrž ne bo prenašala. Zato še toliko bolj velja, da se na prireditev odpravite pravočasno. Kot vstopnica pa bo tokrat veljala posebna priponka (za oba dneva), ki bo za odrasle veljala 60 tisoč dinarjev, za mladino pa 30 tisoč. Priponke bodo na prodaj na parkirnih prostorih in pri vходу na prireditveni prostor.

A. Ž.

